

LITERÁRNÍ SOUTĚŽ

TRAPSAVEC

Propozice platné pro 41. ročník TRAPSAVECE:

- Soutěž je tematicky zaměřená na práce zasvěcené přírodě a trampování, toulání po zemi, skalách i vodě.
- Soutěží se v těchto kategoriích:
 - KATEGORIE OLDPSAVCŮ – PRÓZA
 - KATEGORIE OLDPSAVCŮ – POEZIE

V těchto kategoriích soutěží ti, kteří získali v soutěži tři a více cen.

- NAD 23 LET – PRÓZA
- NAD 23 LET – POEZIE

V těchto kategoriích soutěží všichni, kteří ještě nemají tři a více cen z Trapsavce.

- DO 23 LET – PRÓZA
- DO 23 LET – POEZIE

Tyto kategorie budou otevřeny jen v případě, že se sejde dost příspěvků, jinak budou práce soutěžit v kategoriích nad 23 let s tím, že nejlépe ohodnocená práce autora/autorky do 23 let může získat čestné uznání Malý Trapsavec.

- Nejlépe ohodnocená práce bez rozdílu kategorie získává hlavní cenu – **ZLATÉHO TRAPSAVECE!**
- Každý účastník může do soutěže zaslat maximálně tři povídky a maximálně tři básně.
- Omezení délky prací je 1800 slov (podle údajů textového editoru, např. Word, OpenOffice atd).
- Své práce pošlete na kontaktní e-mail:
soutez.trapsavec@seznam.cz – touto cestou vám bude doručeno zpátky zvadlo na slavnostní oheň s vyhlášením výsledků.
Do e-mailu prosím uvádějte své občanské jméno a kategorii, rok narození, pokud možno i adresu. Uvítáme, když nám současně pošlete svoji aktuální fotografii.
- Stále zůstává i možnost posílat své práce běžnou poštou na kontaktní adresu (stačí v jedné kopii). Na přiložený lístek prosím uveďte své občanské jméno a kategorii, případně i adresu a věk. Pokud chcete poslat zvadlo na slavnostní oheň s vyhlášením výsledků, přiložte ofrankovanou obálku se zpáteční adresou.
- Zasláním své práce do soutěže dávají autoři pořadatelům právo ke zveřejňování těchto příspěvků na internetu i v tisku, a také je používat k propagaci soutěže.
- Organizátoři soutěže budou také oslovovat autory a autorky účastníci se soutěže a vydávat jim sbírky.
- U příležitosti vyhlášení výsledků bude vydán sborník vítězných prací, který bude všem účastníkům k dispozici zdarma.

**Uzávěrka 41. ročníku soutěže Trapsavec
je 28. února 2015.**

POZOR! Příspěvky, které dojdou po půlnoci, nebudou zařazeny, proto příspěvky pošlete včas!

Jan Hafran Frána
Lísková 20, 312 00, Plzeň
soutez.trapsavec@seznam.cz
www.trapsavec.cz

Výsledky 40. ročníku literární soutěže TRAPSAVEC

Zlatý Trapsavec

Umírač – Jan Jeňýk Valeš

*Malý Trapsavec – čestné uznání pro nejlépe
ohodnocenou práci autorů do 23 let

Poezie do 23 let

1. místo neuděleno
2. místo: Vyznání – Iva Kawi Kapounová
3. místo: Dopis – Iva Kawi Kapounová

Poezie nad 23 let

1. místo: Březenový sonet – Jiří Vídeňský
2. místo: Podzimní – Jiří Pachel
3. místo: Čakanie
– Katarína Túlavá Jackie Mezeiová
3. místo: Jedna dobrá noc – Eva Doudová

Poezie oldpsavců

1. místo: Vigilie za Houlu – Miroslav Miky Marusjak
2. místo: Dohořívá – Marek Fenik Kysilka
3. místo: Připítek – Zdeněk Crischoť Ryšánek
3. místo: Vlák do stanice Druhý břeň II
– Peter Joku Joku

Próza do 23 let

1. místo: Příběh z moře skal*
– Iva Kawi Kapounová
2. místo: Jednou takhle ve skalách
– Iva Kawi Kapounová
3. místo: Výročí – Renáta Trenky Nová

Próza nad 23 let

1. místo: Vzpouřa – Petr Dollyk Doležal
2. místo: Zneužitie úradnej právomoci
– Ján Šupák Nôžka
3. místo: Dárek – Miroslav Wandri Neuvirt
3. místo: Vrásnění – Eva Evelína Koubová

Próza oldpsavců

1. místo: Na stromy – Jan Jeňýk Valeš
2. místo: Rekvalifikace – Miroslav Kazatel Novák
2. místo: Zle je, keď sa z trampa leje
– Vladimír Timo Vrana
3. místo: Projít peklem – Petr Harmonika Soldát
3. místo: Zmizela – Pavla Pavlík Slepíčkova

Noví oldpsavci:

Iva Kawi Kapounová
Katarína Túlavá Jackie Mezeiová
Eva Evelína Koubová

Porotci:

Jiřina Georgina Třešková
Vlastimila At'ka Hlavatá
Marta Bílková
Vojta Kidák Tomáško
Petr Vokoun Náhlík
Milan Belmondo Pich

VYZNÁNÍ

Jsem tulák
železnic a nádraží na konci světa.

Jsem otrok
jízdních řádů a sponzor státních drah.

Jsem poutník
prašných cest, s rancem na hřbetě
a pokorou dále v očích.

Jsem vandrák
pátečních večerů i nedělních návratů.

Jsem vězeň
všedních dní, uvízlý v chapadlech města.

Jsem zajíc
prchající před lidmi a sítěmi vzorců chování.

Jsem plavec
řekou vzpomínek i podvečerních nálad.

Jsem ten, kdo hledá
pravdu v zrnku písku i v červácích nového dne.

Jsem ten, kdo našel.
Zurčící potok ve skalách.
Skrýtou loučku v tmavém lese.
Bodu na horském hřebeni.
Plácek tak akorát na přespání.
Svit plamenů, tóny noci, kruh ohně, stisk ruky...

Jsem ten, kdo našel.

Iva Kawi Kapounová
2. místo v kategorii Poezie do 23 let

VZPOURA

„Je to pohoda, vypadnout z města a užívat si v lůně přírody,“ oddával se šerif Bejvák atmosféře osady.

„Jasně, jen aby to netrvalo moc dlouho, už se do mě dává zima a mám hlad,“ sledoval Křišot Pepana, který si hrál s klávesnicí.

„Žádný strachy. Zbejvá se jen napojit na osadní sít.“ Anténa na srubu ožila a zablikala. „Hotovo.“ „Tak rychle, dej to sem, ať můžeme zatopit!“ Křišot popadl ovladač, zmáčkl pár tlačítek a pětice plechounů stojící toporně opodál ožila. Dva vyrazili do lesa, jeden začal čistit ohniště a zbylí se pustili do vybalování batohů.

„Konečně je všechno, jak má,“ pochvaloval si Bejvák, „ještě si něco zahulákat a budu dočista spokojenější.“

Pepan ochotně sáhl po ovladači a jeden z plechounů popadl kytaru. Zapojil si kabel do zdířky na břiše a kovovým hlasem spustil: *„Já mám náhy bólavý a cesta už mě nebaví, že dneska pojdu to je na betón...“*

Pěnice s Martičkou se přitulily ke klukům a Bejvák, snad aby se necítil tak sám, odzátkoval placatku s rumem. Zálibně jí zazpíval, že *táborák té zmámí, kytary zazní hlas, a pak si zhluboka loknul.*

Hromada dřeva utěšeně rostla a plechoun ji zapálil na první laserový paprsek. Bejvákovi to připomnělo, že má chut' na cigáro, a Pepan zase popadl ovladač, jenže šerif se na něj zle kouknul. Jako by snad Pepan zapomněl, že si retko zapaluje rád sám, hezky po staru. Vyndal sirky, škrtnul, zadýmál a zálibně vyfoukl bílý obláček.

„Jó, je to pohoda. Občas mě napadne, jaký to bejvalo kdysi. Děda mě vyprávěl, že všechno tohle dělali sami,“ rozhlédl se po kmitajících plechounech.

„To si na trampu moc neodpočnuli. Spíš mě to připomíná práci,“ nechápala Martička, „proč by někdo chtěl chodit na takovej vejšlap?“

„Všeho moc škodí,“ nedal se šerif, „vezměte si třeba Poraněný kolena. Pořídili si nosítka a do kempu už ani nechodí pěšky.“

Křišot jim v duchu záviděl. Bejvák byl jako šerif k nezaplacení, ale vždycky tak děsně staromódní. Škoda, že Kolena mezi sebe nikoho nového nepřijímala.

Plechoun loudil ze strun neúnavně už třetí song, když se rozezněla meteostanička na srubu: „Blíží se pásmo nízkého tlaku, hrozí silnější dešť, který přejde v drobné mrholení. Čas do bodu nula třicet vteřin.“

Všech pět doběhlo pod střechu akorát, když do ní začaly bušit první obrovské kapky.

„Nemá to dešť hlásit deset minut dopředu?“ Pěnice stěží popadala dech.

„No, víte,“ omlouval se Pepan, „já to nastavil jinak, aby bylo větší vzrůso.“

„Ty tvoje blbý nápady. Tak se mě zdá, že dosta-

neš hóbla,“ rozčiloval se Křišot a začal se shánět po ovladači.

„Myslím, že zůstal venku,“ ukazoval Bejvák na lavičku u ohniště, který dál zvesela plápolal, protože plechoun nad ním držel obrovský deštník. „Ještě, že jsou izolovaný a ovladač v nepromokavém obalu.“

„Přece tady ale nebudeme jen tak stát. To bude nůdo,“ špitla Martička.

„Pravda. Pepan ho měl naposledy, tak pro něj dojde,“ rozhodl šerif.

Pepan stál jako opařený a v ruce žmoulal prázdné pouzdro. Jak se sakra mohlo stát, že ho zapomněl nasadit? Jestli ovladač zkratuje, bude to v loji. Jako střela pro něj vyrazil do deště. To už se z něho ale začalo divně jiskřit a čmoudit.

„Osada napadena!“ ozvalo se za chatou. „Chyt'te padoury, ke kůlu s nima!“

Než se trampové vzpamatovali, plechoun u ohně pustil deštník do plamenů, jednou rukou popadl přibíhajícího Pepana na flígr a táhl ho k jedné z mohutných souší. Druhou rukou vytahoval z přihrádky ve stehně lano. Čtyři zbývající se pomalu ale jistě přibližovali ke srubu a mezi tykadlovitými anténkami jim jiskřily a běhaly barevné elektrické výboje.

„Rychle pryč, zachraň se, kdo můžeš!“ hulákal Křišot a jako první zmizel v lese.

Šerif chladnokrevně zhodnotil situaci a kryl ústup děvčat. Pokusil se dostat k Pepanovi, ale čtyři jiskřící hromotluci mu stáli v cestě jako neproniknutelná hradba. Tomu nebožákovi už nebylo pomoci. Zmítal se a řval u kůlu a nekonečné lano ho omotávalo od paty k ramenům, takže za chvíli vypadal jako ten bourec, co se zakuklil na moruši.

„Drž se, Pepane! Přijdeme tě zachránit!“ vykřikl Bejvák k zoufalému zajatci a zahájil hrdinný ústup.

Pepanův řev se přestal rozléhat údolím v tu samou chvíli, kdy slejvák přešel do otravného mrholení. Na kost promoklí třesoucí se trampové se ukrývali pod malým skalním převisem a nevěděli, co dál.

„Myslete, že ho tó...“ Pěnice si nechtěla připustit to nejhorší.

„Nevím, ale přestal křičet, to může znamenat cokoli,“ snažil se ji hloupě uklidnit Křišot a schytl za to kopanec od Martičky.

„Neboj, určitě se mu nic nestalo,“ chlácholila ji a pohledem prosila šerifa, aby taky něco řekl.

„Pravda. Maj v sobě přece ten čip, že nemůžou ublížit člověku.“

„Jen jestli funguje, viděli jste, jak jiskřili?“ řekl Křišot a kopanec přišel pro změnu od Bejváka. „Auvajs! Co je, musíme bejt připravený na nejhorší. Stejně je to všechno Pepanova vina.“

Po krátké poradě, co dál, se dohodli, že musí počkat. Jestli se ovladač zkratoval, musí nejdřív pořádně vyschnout, pak snad bude fungovat normálně.

Byl to chabý plán, ale jiný je nenapadl. Čtě, nechť, tu dnes musí strávit noc.

Že se to lehce řekne, ale hůř udělá, zjistili hned vzápětí. Šerif sice měl zbytek zápalek, ale po dvacetí marných pokusech jimi nedokázal zapálit ani jedno poleno. Nálada se mu prudce zhoršila, když zjistil, že si už nemá ani čím zapálit cigáro.

Tak se stalo, že všichni strávili noc v zimě a temnotě, což mělo k pohodlí chajdy hodně daleko. Na vlhkém jehličí se skoro nevyspali, hlavně vinou Křišota, který měl k večeru tak hrozný hlad, že se rozhodl slupnout hrst podivných červených bobulí a zajist je semeny ze šišek. Samozřejmě se rozdělil, což se ukázalo jako ne právě dobrý nápad, protože bolesti břicha rychle přešli do bėhavy a v lese kolem nebyl ani jeden listnáč. Pak taky ten hluk z kempu. Kvintet kovových hlasů vyřvával starý songy skoro do rána a Pepanův hlas s nimi. Křišota napadlo, že se už asi pomátli strachem, ale nahlas neřekl raději nic, protože ho zadek pekelně pálii i bez kopanců.

Pepan si své zajetí zprvu moc neužíval. Plechounům sice přestaly jiskřit antény, ale dál se chovali nanejvýš divně. Nejdřív si ho vůbec nevšímalí. Seděli u ohně a líli do sebe olej, až se jim všechno pletlo. Nakonec přestalo mrholit přesně půl minuty poté, co tu zprávu ohlásila meteostanička, a všichni se zvedli od ohně. Pepan koukal smutně na ovladač. Třeba bude zase fungovat, až vyschne, jenže jak se k němu dostat? Jeden plechoun začal něco psát do tlusté bichle a pořád se vyptával, na kterou plechodu zapomněl a co stojí za to zvėčnit.

„Hlavně to, jak jsem ho chytil za límec a svázal. Na to, Pedro, nezapomeň!“ koukal mu přes rameno ten, kterému říkali Frenký. Pepan to nechápal. Chovali se přesně jako ti trempici z příběhů, co jim večer vyprávěli u ohně z osadní databáze. Slim a Howard hráli roztahováká, zatímco Bill ochutnával vroucí olej z kotlíku.

„S tím olovem nešetři, ať to má říz,“ chechtal se kovově Frenký a šel si vyřezávat z polínka.

Fakt divný, dokonce tolik, že se to Pepanovi začalo líbit, teda jen do chvíle, než se rozhodli vrhat nožem na cíl. „Kdo se trefi blíž k hlavě toho měkejše, vyhrál. Je to jasný, hombrés?“ Kudly naráz prosvíštěly vzduchem a každá z nich Pepana lehce lízla po tváři. „Je to nerozhodně,“ okouknul výsledek Howard, „jedem druhý kolo.“

Navečer se sesedli k táboráku, povídali si ty sto-krát ohraný historky, který teď Pepanovi připadaly nějak zábavnější, když to všechno viděl přes den na vlastní oči. Dokonce ho obdývali od souše a přikurtovali k jedné z laviček, aby se ohřál.

„Jestli zkusíš zdrhnout, pomažeš zpátky k mučednickému kůlu, kapišto?“

Rád přikývl. „Zajímalo by mě, co jste si to psali do tý knížky,“ zeptal se, když sebral dost kuráže.

„Hele, mladej, vod toho ruce pryč. To je naše kronika, největší poklad každý osady. Pedro do ní dneska vycancnul, jak jsme vám vyprávěli kočič,

a taky výsledky toho házení nožem. Je tam prostě všechno. Chceš se mrknout?“ Slim otevřel bichli a na Pepana vyskočily hustě popsané řádky nul a jedniček. „Hezký,“ řekl rozpačitě, a když vzdal překlad binárního kódu, obdivoval alespoň bitmapové obrázky s HD rozlišením.

Slim ho poplácal po zádech. „Líbíš se mně. I když seš takovej městskej panák. Nechceš loka?“ Pepan opatrně očichal hrdlo lahve. „Neboj, je to to tvoje babský pití.“

„Rum?“ zeptal se Pepan pro jistotu.

„Jo, rozmrazovač ufnukaných měkejšů,“ tleml se Slim a s ním i ostatní.

Byli docela fajn. Za malou chvilku už se s nimi Pepan objímal a vyřvával, že má *roztrhaný boty a pořád jenom hlad a pak pověste ho vejš, ať má dost*. Dost měli všichni až hodně brzo k ránu a na ovladač si Pepan za celou dobu ani nevzdechnul.

Bejvák dal povel k útoku přesně půl minuty poté, co meteostanička skřípavě oznámila, že se rozední. Čtveřice rozzcuchaných opruzených strašidel se přískoky dostala před chajdu. Plechouni i Pepan se váleli kolem a dobíjeli baterky. Holky se zastavily opodál a nervózně si kousaly nehty. Šerif s ohromnou haluzí skočil před ně, aby je v případě potřeby chránil, a Křišot, který si před rozedněním vytáhl nejkratší slámkou, vyrazil opatrně k ovladači.

Vítězný řev, který spustil, když ho resetoval, probral Pepana. „Co tady řeš, ty měkejši?“ zamumlal.

„Kemp je zase náš, sláva Bejvákovi!“ skandovala děvčata a Pepan se konečně probral z deliria.

Bitva byla slavně dobojována, ovladač nově nakonfigurován a poslušní plechouni právě klohnili snídani. Parta se slunila na dece a děkovala trampířskýnu pámbičkovi, že je všechno zase tak, jak má.

„Měli bychom to zapsat do kroniky, takový vítězství,“ napadlo Pepana. Ostatní se po něm nechápavě otočili. „No, bylo by to přece super, mít takovou svojí kroniku, ne?“

„Jsem snad v knihovně? K čemu by nám to bylo?“ zívál Křišot a špulil zapařený zadek do sluníčka.

„Mohli bychom si to číst u táboráku,“ pokoušel se Pepan nadchnout ostatní.

„A proč? Na to máme v databázi dost lepších historek,“ namítl Martička.

„Tak pojďte třeba házet nožem nebo hrát roztahováká,“ nedal se odbýt.

„Nech si ty kecy, nebo dostaneš od plechounů hůbla!“ umlčel ho Bejvák.

Pepanovi to nekonečný válení přišlo děsně nudný, ale co mohl dělat? Převalil se a smutně koukal na Howarda, který mechanicky štipal dříví. A taková s nimi byla včera zábava. Najednou dostal nápad a potichu se vytratil.

„Osada napadena!“ zazněl Howardův hlas. „Chytíte padoury, ke kůlu s nima!“ Mezi jeho anténkami přeběhl modrozelený výboj.

V Bejvákovi by se krve nedořezal. „Proboha, už je to tu zas! Velím, ústup!“ Všichni čtyři byli rázem na

nohou a jen tak v plavkách se rychlostí světla ztratili v kopřivách.

Jen Pepan žmolal v ruce nepromokavé pouzdro ovladače a v klidu si hověl vedle sudu s dešťovou vodou. Slyšel, jak něco dopadá na jeho dno. „Ted’

nás už nic nezastaví, kamarádi!“ Když ho Frenký popadl za flígr a odvěkl k nedaleké mohutné soušce, po tváři se mu rozlil blažený úsměv.

1. místo v kategorii Próza nad 23 let
Petr Dollyk Doležal

ZMIZELA

„Vypadáš hrozně.“

Konstatování, které naprosto vystihovalo můj stav. Nicméně také poukazovalo na to, že jde o pouhé pojmenování skutečnosti, nikoliv pátrání po důvodech, které k tomuto stavu vedly. Vzhledem k tomu, že tato věta vypadla z úst kamarádovi Hrochovi z naší osady T. O. Zelenáči, mi nebylo tak úplně jedno, že je to jedno jemu. Zkrátka jsem v té chvíli potřeboval trochu víc pozornosti než obvykle. Anebo pořádně vychlazený pivo a k němu dvojitou porci utopenců s cibulí. Naopak jsem vůbec nepotřeboval zapnutou televizi nad hlavou, kde se prсила známá moderátorka s večerní várkou denních událostí. Po probrání důležitých informací, jako třeba toho, kde budeme dneska spát a kam se půjde zítra, se kamarádova pozornost konečně otočila tím správným směrem.

„Máš na návštěvě tchyni, nebo co?“

No ano, samozřejmě nastřelil ten nejsnadnější cíl. Jenže to nebyla ani tchyně, ani bolest hlavy mé ženy, ani vyfouknutá originál usárna na Aukru v posledních vteřinách dražby.

Podrbal jsem se na bradě a váhavě začal: „Hele, vono asi vlastně o nic nejde, prostě jsem se špatně vyspal.“ Svěst to na špatnej spánek mi přišlo najednou schůdnější, než se přiznat k tomu, že se mi zdají noční mýry. Jenže oblafnout takový Hrocha, to není úplně jednoduchý. Asi proto, že spolu už hodně let spíme pod jedním převísem.

„Aha, no a dál? Nebo mi chceš tvrdit, že tohle je ten pravý důvod?“

„Ale von se mi ještě zdál takovej blbej sen a to tak živej, že jsem se ráno hrůzou probudil, zpocenej jak vrata od chlívá, jestli to náhodou není pravda.“

„Hm, pořádk by to chtělo nějaký dodatečný informace,“ podíval se na mě podezíravě Hroch a vyskrnul zbytek piva.

„Človče, mně se zdálo, že se ztratila zelená barva ze světa.“ vyhrknul jsem s úlevou, že jsem se mohl někomu svěřit. Doma to opravdu nešlo, protože moje praktická žena řešila po ránu synovu poznámku v žákovské knížce, dceřinou očkování proti tetanu a rozkousanou hadici našich sousedů naším psem. Oproti tomu vypadal jeden sen o ztracené barvě úplně trapně. Proto jsem taky mlčel a noční zážitky z živého snu vlácel celý den s sebou. Naštěstí se zdá, že se všechno k dobrému obrací, buřty dnes jsou obzvláště dobře uleželé a servírka má větší výstřih než normálně. Vypadá to, že večer bude nejlepší částí dnešního dne.

Trochu jsem pookřál a pokračoval: „Usnul jsem brzo a měl jsem tak celou dlouhou noc na ten pitomej sen. A ten přitom začal tak hezky – měli jsme jet na vandr. Představ si páteční ráno, zvoní budík, nechce se ti vstávat, ale víš, že večer si usteleš kus od ohně a že to bude fajn den. Teda, to si myslíš do chvíle, než ti dojde, že to není úplně stejnej den jako byl včera. Na záchodě si ještě ničeho nevšimneš, protože barva hajzlpapíru není důležitá. Důležitý je, že tam prostě je. A jestli byl včera zelenej nebo bílej, to je ti úplně šumák.“

Kamarád důležitě přikyvuje – jsem rád, že na to máme stejnej pohled.

„Popaměti najdeš troku, kalhoty, dvě stejnej ponožky a jsi šťastnej. Do tý doby než přijdeš ke sbalený usárně na chodbě a zjistíš, že si z tebe někdo udělal dobrej den. Ne, fakt mi to děcka z originálky nepřebalily do opusky, ty dvě písmena US tam furt sou... jenže ta uzda je bílá! Celá bílá!“

Vystřelené obočí směrem vzhůru naznačuje kamarádovo překvapení. Jenže ty největší pecky ještě přijdou. Nadechuju se k dalšímu popisu: „Je bílá jako moje trenky, co jsem si ráno natáhnul, je bílá jako ten hajzlpapír, co byl včera možná fakt zelenej!“

Možná stejně tak bílá jako podprsenka servírky, která nám na lístek píše další dva kousky. Chvilku zapomenu na noční trauma, protože se dokážu jako správný chlap soustředit jen na jednu věc. Roztřákané mozkové neurony se za okamžik opět vrátí k načatému tématu.

„Docela rozhozenej jdu do koupelny strčit si hlavu pod kohoutek se studenou vodou a budu doufat, že to přejde. Při té příležitosti si všimnu, že můj zelený kartáček zmizel. Buď si žena pořídila milence, který si k nám už nastěhoval svůj bílý kartáček, nebo existuje nějaká spojitost mezi kartáčkem a usárnou. Mozek evidentně vyhodnotil jako reálnější možnost toho milence. Takže nevím, co mě v tu chvíli rozhodilo víc, jestli přemýšlení, že se v některé z našich skříní schovává nahej chlap s vyčištěnýma zubama, nebo to, že jsem přišel o můj originál uzdu. Opatrně nakukuju do chodby, je tam a je pořád bílá. Přesouvám se k vestavěné skříní. Kolečka lehce zaskřípou a k mé úlevě se objeví jen její běžný obsah. Alespoň něco je jak má být.“

„No počkej, ale co ostatní skříně v baráku,“ vykřikne Hroch až se pár lidí v hospodě otočí k našemu stolu.

„Čistý, tam taky nebyl. To už ale bylo jasné, že půjdu pozdě do práce. Nikdy by mě nenapadlo, kolik máme doma skříní. Jak říkám, strašnej sen.“

Vypršená moderátorka hlavních zpráv sděluje, že dnešní noc byla rekordní, co se týče výjezdu složek záchranného systému. Vypadá to, že jsem nebyl jediný, komu tahle noc přidělala vrásky.

„No nic, hodlám to přebalit do opusky, přece nepojedu s bělobou na zádech, byť originál americkou, že jo. Vyndávám opusku z horní police moji vandrskríně a čumím na ní jako puk... je taky bílá! Stejně jako celta! Maskovací vzor rozházenýho jehličí na sněhu. Haluz! Mozek to nebere, letím vzbudit ženu a zarazím se před dveřmi do ložnice. Přisahám, že jsem tuhle kytku v našem baráku nikdy neviděl. Tyhle okrasy mě teda nikdy moc nezajímaly, ale u týhle si pamatuju aspoň ten její vtípný název. Prej se jí říká tchýnin jazyk... a to ti teda garantuju, že tohle by byla tchýně s pořádnou anginou. Ta kytky byla taky celá bílá! Zapomenu na svůj úmysl vzbudit ženu a obcháším nevěřicně byt, hledám věci, který určitě bejvaly zelený jako třeba wasabi buráky na stole v obejváku nebo sklenička kyselejších okurek ve špajzu. Nenašel jsem jedinou věc!“

„Chudák Tiger Woods, chodil by hrát místo na green na white, co,“ mrknul Hroch na další reportážní příspěvek zpravodajské relace. Zdá se, že vůbec nechápe potenciální rozsah takový katastrofy.

„Golfisti jsou mi ukradený, ale naše osada,“ zavyl jsem zoufale. To ho zaujalo.

„Co s naší osadou?“

„Na naší osadní kronice, nějak se to asi... já nevím, prostě tam bylo najednou napsáno T.O.Bělouši!“

Zaskočené pivo ve špatný dírce v krku je zlá věc. Naštěstí dobře mířená rána do zad dokáže zázraky. Nevím, jestli se zvíře hroch dokáže utopit v řece, když bíbě polkne, ale kamarád Hroch se dokáže utopit v hospodě, když mu zaskočí pivo. Stále vykašlává pivní pěnu a valí na mě oči.

„Ježišikriste, to zní jako chovná parta z kladrubského hřebčína. Anebo striptérská formace. Aní nevím, jaká představa je horší.“ Dávám mu chvíli na zotavenou a ve chvíli, kdy se nadechnu ke slovu mě plácne do zad.

„Naštěstí to byl jen sen, kamaráde! To by si zasloužila paňáčka pepermintky, co? Vyčistíme zuby a vyrazíme na flek.“

Zvedná ruku, aby upoutal pozornost obdařené servírky.

„Slečno, dva panáčky pepermintky bych prosil!“

Slečna udělá s úsměvem pukrle a odtančí k baru. Když se za nějakou dobu vrací s panákama, jdou na mě mráčky. Vypadá to jako další zlej sen. V těch panákách je totiž úplně čirá tekutina, a i když nejsem žádné alkoholovej sommelier, tak jistojistě vím, že pepermintka je zelená. Jednou provždy zelená a ne čirá! Nicméně statečně zkouším přetavit svůj výraz zoufalství alespoň v zoufalý úsměv, abych statečně čelil té hrozně větě z jejích úst: „Zelená došla, pánové.“

Ještě jsem stihl hlesnout „Tak už to začalo“ a pak jsem se tiše sesul k zemi vedle své vybělený uzdy.

3. místo v kategorii Próza oldpavců
Pavla Pavlis Slepíčková

PODZIMNÍ

Nad krajem bláznivě létají
větrná křídla podzimu
Slunce je na příděl a mlha polyká
chuchvalce kouře z komínů
Zlaté listí umazané
od rozměklé hlíny
Na rybníku kachní hejna,
co nedožijí zimy
Než Martin koně osedlá,
dušičkové svíčky zafí
Přetáčí se dny jak listy
v obrázkovém kalendáři
Za vzpomínky poztrácené
mezi poli smírčí kříž
Tak hluboko je na dno duše
a k slunovratu o krok blíž
Bolesti a smutky světa
nad podzimní krajinou
Až mráz a slunce rány zhojí
jen ty jizvy
zůstanou . . .

2. místo v kategorii Poezie nad 23 let
Jiří Pachtl

JEDNA DOBRÁ NOC

několik nespavých ryb
vrhá letmé polibky
ke smířené hladině
noční hmyz
nalákán bledým leskem
stává se pozdní večerí
zvířata i oheň
uspány
pravidelně oddechují
pár kůstek v popelu
pouští poslední teplo
ve vzduchu
vůně smírčího tabáku
postavy pod dekou
jsou pohlceny tmou
a uneseny snem

až tulácké ráno
vyžene muže
s plecháčem k vodě
probuzený pes
proběhne ohništěm
žena
možná zase
přesolí polívku
a staré rány

3. místo v kategorii Poezie nad 23 let
Eva Doudová

PŘÍBĚH Z MOŘE SKAL

Skalní věž se zakymácela jako loď v rozbouraném moři. Chytila jsem se kovového kruhu, který byl zaražen do pískovce kousek ode mě, a snažila se uklidnit. Nakoukla jsem přes okraj skály. Byla tam. Hlubina, jejíž dno se ztrácelo v šeru. Sice jsem odjakživa trpěla závratěmi, ale výšky zároveň lákaly svojí nedostupností a jistým posvátnem, touha stoupat tak vždy převládala nad strachem. Teď mě ale psychika zradila. Zkusila jsem se po dvacáté natáhnout ke kruhu na protější věži – a po dvacáté ucukla.

Cesta mezi skalními věžemi byla vybudována dobře. Místy kruh či kramle, přesně tam, kde chyběl přirozený stup či chyt. Nijak těžké lezení – lana netřeba. Však já žádný horolezec nebyla. Jen jsem dostala, teď se mi zdálo, že pěkně pitomý, nápad vylézt na nejvyšší z věží, kde tato cesta končila, a sledovat západ slunce plynoucí nad vlnkami skalních vrcholů.

Pohled to byl úchvatný – to ano. Paprsky hladily skalní věže jako máma své děti na dobrou noc. S každou zvlášť se polaskaly, objaly se a rozhodily do kraje náručí červených květů.

Někde poblíž zněla kytara. Nechápala jsem, jak ji někdo pronesl skoro neprostupnými roklími až sem, v duchu jsem mu byla vděčná. Ty tóny dávaly večeru kouzlo nezapomenutelného. Vše ostatní přestávalo mít smysl, klid skalního města – nejkrásnější pohled v životě. Vidět – a klidně zemřít, běželo mi hlavou.

No, sice to znělo krásně romanticky, ale umřít jsem ještě nechtěla. Stmívalo se stále víc. Ještě chvíli tu budu trčet a můžu si rovnou ustlat. Kdybych teda usárnou nenechala o pár desítek metrů níže a roklíček dál, v malé jeskyňce s drobným ohništěm – tak akorát na jednu noc pro jednoho. Jo, kdybych se nahofe tolik nekochala a neprovázela v myšlenkách slunce ještě dlouho po jeho zničení za obzorem, už jsem mohla být dole a i jakž takž za světla.

Ze začátku to šlo dobře. Skákala jsem přes spáry mezi věžemi, občas se přidržela, myšlenkami stále nahofe v paprscích. Pak jsem se dostala k téhle díře. Již cestou nahoru mi přišla jako nejproblematičtější místo – kvůli té hlubině. Žádné dva tři metry a třeba možnost se zachytit na nižším patře – ne, hezkých třicet metrů rovnou dolů k patě skal. Natáhla jsem se, trochu mi podjela mi noha, ale jinak jsem se držela pevně – za chvíli jsem byla zpátky nahofe. Na rozjetí strachu to stačilo. Každý další pokus byl stále marnější.

Po dvacáté první. Zatnout zuby. Ruce na kramli. Pomalu se po ní sunout dolů, nohama šoupat po hrubém povrchu skály. Pravá noha nahmatává vodorovný kruh, levá putuje přes propast ke kruhu. Levá ruka ji následuje – ke kramli na protější věži.

Stojím rozkročená mezi věžemi. Nechci na to myslet. Tečou mi slzy, chvějí se. Hlubinu skoro nerozeznávám – je tma. Skály vidím jako světlé fleky. Kdyby aspoň svítil víc měsíc. Nebo baterka – ta zůstala dole.

Přichází to nejtěžší – přesouvám na druhou stranu pravou ruku.

Tak, teď ještě nohu. Trochu se natáhnou –

Moře opět zachvátilo poryvy větru, celý svět se zatočil. Ztratila jsem rovnováhu, nohy se ve zmatku smýkly po vyhlazeném kovu. Zoufale zaškrábaly po skále. Tělem mi projel děs. Musím se na něčem vzepřít. Visím na rukou, dlouho nevydržím, vím to. Možná volám o pomoc, nevím. Z hlavy zmizely myšlenky.

Ucítila jsem pevný stisk na zápěstí. Něčí ruka. Chytám se jí, kramle mi klouže z rukou. To už mě neznámý drží i za druhou ruku. Nohama se zapíráám do skály, postupuji nahoru. Potom se mi podaří odrazit, vyvihnu se a překulím – konečně na pevné zemi.

Ležím na zádech, hledím na miliony hvězd nade mnou. Proti nebi se rýsují tři postavy. Trampové.

Jeden je hubený dlouhán, do čela naražený kovojský klobouk, zbytek oblečení tvoří výstroj rozličných armád. Vedle něj stojí mladý kluk, co má sotva po základce – podle oblečení milovník indiánů. Poslední z nich je mohutnější postava, s tmavými vlasy omotanými puntíkatým šátkem, na sobě kožený kabát a mužestráky. Jemu patřily ruce, které mě vytáhly z hlubin. Namáhavě se posadím. Tramp zachránce promluví:

„Ahoj, já jsem Chris. Kde ses tu vzala? Takhle v noci je to tady fakt o hubu,“ dodá celkem zbytečně.

Motá se mi hlava a zvedá žaludek. Žilami ještě proudí moc adrenalinu na to, abych dokázala plně vnímat. Natož odpovídat. Zmateně mu děkuji. Snažím se popsat svoji toulku skalami i touhy po západu slunce. Nedaří se mi to. Slova se pletou, jazyk zašmodrchává. Blábolím. Po tváři zase stékají slzy. Pak se rozbřečím jako malé dítě.

Tramp Chris mě uklidňuje, poplácává po zádech. Chrlím další slova díky. Objevil se právě včas – kdyby přišel o chvíli později – přejede mi mráz po zádech.

Mávne rukou: „Dneska já tobě, zítra ty mně – anebo někomu jinému. Tak to v životě chodí.“

Zve mě k nim na srub. Mají ho nedaleko odtud v jedné roklíčce. Většinou tam jezdí s početnou osadou a mnoho místa nazbyt nebývá, jenže tehle víkend jich vyrazilo jen pár, takže mohu s nimi – chci-li.

„A neboj, cesta je v pohodě – žádné kramle a kruhy, obyčejná pěšinka mezi skalami,“ zakončuje svoji řeč Chris, „možná nějaký balvan, který musíš

přelézt – s tím ti pomůžeme,“ zažehnává moje obavy dřív, než jsem je stihla vyslovit, „a zítra pod skály také. Uvidíš, třeba to zvládneš i sama – za světla je to v pohodě.“

Ráda pozvání přijímám – trempíci jsou mi sympatičtí, těším se na příjemně strávený večer. A navíc si ušetřím další noční lezení, které by mě jinak čekalo. Jen doufám, že mají deku navíc...

Další z nich, tuším, že se představoval jako Jirka, jakoby četl moje myšlenky – rychle se zeptá, kde že přesně leží moje usárna, a mizí ve tmě, než stihnou cokoliv dalšího říct nebo mu v cestě zabránit.

„On to zvládne,“ prohodí „indián“, jinak též Vítek. „Potřeboval si splnit dobrý skutek pro dnešní den.“

Cestu jsem absolvovala stále trochu ve snách – byla ale skutečně pohodová, žádné děsivé šplhání se nekonalo – přesně jak Chris říkal. Divila jsem se, že jsem si této odbočky nevšimla dřív, když jsem lezla nahoru. To jsem měla oči jen pro nejvyšší skálu a podvečerní nebe.

Jirka s moji uskou nás zastihl akorát před dveřmi srubu. Nahrnuli jsme se dovnitř. Zatímco já jsem unaveně vydechovala, Chris hned popadl kytaru a tiše si brnkal, zřejmě ladil struny.

Jejich bouda, byla sroubena z mohutných smrkových kmenů – příbytek ani velký ani úplně maličký, přimknutý ke skalní stěně, asi v polovině rozsáhlejší prosvětlené rokle plné jemného písku. Vevnitř několik paland, kamna, v nichž nejmladší trempík už stihl zatopit, větší „letišťe“ použitelné na sezení i spaní. Na stěnách placky, samorosty, obrázky z cest – prostě klasické a stylové trampské obydlí. V čele letiště visela velká zarámovaná fotografie srubu a skupinky před ním – 11 kluků, 3 holky – Chris, Jirka a Vítek mezi nimi.

„Naše osada,“ potvrdil Vítek to, co jsem si pomyslela, když zvedl oči od kotlíku v němž právě začala vřít voda na čaj.

Večer na srubu byl jeden z nejkrásnějších, co jsem zažila. Chris to na kytaru opravdu uměl. Hrál mnoho písní, většinu jsem neznala. Zpíval o poutnících na dalekých cestách i o dobrých lidech, kteří jim poskytli přístřeší. O měsíčních nocích, které kraj oblékají do stříbrného hávu nevinnosti. O podivné vůni babího léta, v níž se mísí něco loňského listí, něco mechu na skalách, něco vůně hořícího dřeva z tuláckých ohňů rozsypaných ve hlubokých roklicích. V jeho písních ožívaly jindy abstraktní pojmy jako pravda, přátelství a volnost tak blízce, že se člověk cítil být jejich přímou součástí.

Byly to podivné, dojemné nápěvy. Takto jsem si jako dítě představovala, že musí znít Rikitanova Píseň úplíku. Při poslechu jsem měla husí kůži – přitom zima mi nebyla, kamna hřály dostatečně; slova se vřývala hluboko do duše. Některé z textů sám složil. Pár jsem si jich přepsala do cancáku – věděla jsem ale, že i kdybych se naučila hrát na kytaru, nezopakovat je nedokážu.

Až když tma za oknem začala blednout, zmlikly tóny Chrisovy kytary a my si rozložili spaní na palandách z prken a krajinek.

Ráno mě vzbudily paprsky slunce a lehký vánek, který šimral ve vlasech vyčuhujících zpod deky. Neotvírala jsem oči, užívala si, že ještě nemusím vstávat – kluci asi ještě spí, neslyšela jsem žádné hlasy. Potom jsem si uvědomila, že také mohou být už někde venku – třeba šli pro dřevo, a já bych jim s tím mohla pomoci a ne se bezpracně válet do oběda. To bych se jim hezky odvděčila za záchranu!

Vyklubala jsem z deky – a zmateně koukala kolem sebe. Nehleděla jsem totiž na stěny srubu. Ležela jsem v malé suťové jeskyňce mezi dvěma skalními věžemi. Byla to stejná jeskyně, kde jsem původně uvažovala spát, když jsem před západem slunce ke skalám dorazila a schovala si zde proto usárnu. Všechno by tedy mělo být v pořádku, pokud bych si nebyla zcela jistá, že jsem usínala na srubu ve skalní roklí ve společnosti tří přátelských chlapíků.

Nechápala jsem to, byť jsem si hlavu namáhala sebevíc, jediné rozumné vysvětlení bylo, že se mi to prostě celé zdálo a po západu slunce, možná unavená a vystrašená, jsem sešla zase sem dolů, pod skály. Okamžitě jsem usnula a myšlenky se mi pomíchaly se sny. Jediné, co mi v této teorii nesešlo, bylo pár písniček zapsaných v cancáku.

Během uvažování jsem posnídala a krátce na to se sbalila a vyrazila na cestu. Po pár desítkách metrů jsem přišla na turistické rozcestí. Chvilí jsem si četla možné náměty k dalším toulkám na směrovkách, pak zvedla oči o něco výše. Nad nimi visela zašlá malba na dřevěné desce. Zobrazovala voustatého muže ve starobylém rozvolátném oblečení, zřejmě svatého – nápis na stěze pod portrétem, vyvedený ve švabachu, byl moc zašlý, než abych ho celý rozluštila. Zavzpomínala jsem na hodiny paleografie a přečetla si aspoň:

H – – ger Chr– – topheru – atron der Rei – nden
– – ron in Gefahre – – itte für uns!

Němčinu jsem nikdy pořádně neovládala, nicméně jsem tušila, že to bude nějaká modlitba k vyobrazenému.

Čelist mi ale poklesla, když jsem si pořádně prohlédla světovou tvář – vypadal nachlup stejně jako Chris. Až na ten hábit, samozřejmě.

K záhadám včerejšího večera tak přibyla jedna nová – rovněž bez řešení.

Do skal jsem od té doby zajela ještě mnohokrát, trampa Chrise ani nikoho z jeho party jsem však už znova nepotkala, abych se jich na tyto podivnosti přeptala osobně. Ani roklí se srubem se mi nepodařilo nalézt, když jsem se po nějaké době odvážila – doprovázena skupinou kamarádů horolezců – vyšplhat na vyhlídku nad mořem skal.

Jen někdy, v tom krátkém, prchavém, okamžiku ztišení před západem slunce, se mi na chvíli zdá, že slyším odněkud z dále melodie písní, které Chris hrál. Ale možná to je hvízdání větru ve skalních spárách.

1. místo v kategorii Próza do 23 let
Iva Kawi Kapounová

VIGILIE ZA HOULU

Nitrem vibrují
podivné tóny
dunících kolejí
mlýnskými kameny
rozmělněné na prášek
jemnější než dech panny
Na semaforu
přeházené stíny
místo zelené
černá barva hlíny
Po mrtvičce snů
nějak jsme si zvykli
touhy po nocích sepsané
přes tmavé kopíráky
jak zchromlé postižené
jak bezmocné mrzáky
tlačit na kolečkové židli
Ještě zbývá
posedět s kamarády u piva
rozdat všechny knihy
Dávno jsi rozdal sám sebe
své soukromé nebe
Strom víchrem nalomený
bolest půlnočního bdění
křehká třtina snění
myšlenky osamění
co zebou až do morku
Volnost darovaná psovi
místo řetězu na dvorku
Zbyla marnost
věčného hledání
zasypané rány solí
slepecké tápání
o bílé holi
Zklamání
ten neodbytný pocit
že není proč žít
že není co mít
že není co ztratit
krom sebe sama
V zrcadlech kaluží
noc černě oděná dáma
mrakem zhasíná
odraz měsíce
Právě začíná
poslední drama
Stříbrné kolejnice
duní tmou
Čas se krátí

nenažraná tlama
rychlíku R 513
Stojíš u trati
osamělý pěšák
připravený na zteč
Není jiných břehů jak
pravda a lež
Houká vlak
světa reflektorů
v temném horroru
Do prostoru
mezi pražce
uléhá postava
vzkaz v kapse
trýznivá slova
...zapomeň moje jméno
– už bylo odvezeno

K ránu
v loužích voda zledovatí
z nebe
naslouchají všichni svatí
cinkání klíčů na Václaváku
Ve větvích
u ohňů tuláků
utichl smích
v kropenkách klobouků
se slzami smíchaných
třicet stříbrných
dešťových kapek
Ze zažloutlých fotek
vzpomínky jak ptáci
na křídlech zármutku
vzlétnou klecí
k nebi a smutku

1. místo v kategorii Poezie oldspavců
Miroslav Miky Marusjak

BŘEZNOVÝ SONET

Nejspíš nás jaro oklamalo,
když tály v ženských očích výzvy
a ozvaly se staré jizvy.
V srdci si šídlo s ohněm hrálo.

Slunce se ještě zapíralo.
Vlaštovčí roje zvolna přizvi
pod trámy opuštěné jizby,
kde smělé slovo nedozrálo.

Až křídel černé vlnobití
na jiskry slunce roztříští
a ve vlasech se střípky chytí

ty výzvam uhneš v bojišti.
A nezraněn v poklidném žití
na jaro čekej. Na příští.

1. místo v kategorii Poezie nad 23 let
Jiří Vídeňský

NA STROMY

„Nebudu si brát žádné servítky a řeknu tady úplně na plno, že to tady, pan magistr, pěkně posral,“ promnesl rozezleně starosta města. Podmračenýma očima přejížděl členy rady, aby je nakonec zabodl do kostkované košile magistra Zdeňka Zahrádky, který seděl za opačným čelem stolu. „Pan magistr,“ pokračoval starosta, „si dělá co chce, bez ohledu na zájmy obyvatel, kteří teď díky panu magistrůvi budou dál žrát ty vietnamské sajrajty,“ zvedal starosta hlas.

„Pan magistr neudělal nic jiného, než mu ukládá zákon a svědomí,“ postavil se Zdeněk Zahrádka v čele stolu.

Všechno začalo v pondělí. V pondělí se magistr Zahrádka, vedoucí odboru výstavby, účastnil místního šetření na staveništi nového obchodního centra. Nové a podle jeho názoru zbytečné centrum mělo vyrůst do konce roku na okraji města. Na staveništi pojížděl zatím jediný stavební stroj sem a tam a širokou radlicí vrýval do zeleného povrchu louky hnědé nezhojitelné rozštěpené jizvy. Řev motoru stavebního stroje nutil všechny členy komise křičet a v okamžiku, kdy řidič stroj zastavil a motor vypnul, se všem členům komise ulevilo. Před očima rokujících vyskočil řidič z kabiny, došel k široké radlici a začal kopat špičkou pracovní boty do hromady země před radlicí.

„Tak jste dostavěli,“ zařval nakonec řidič stroje ke skupince rokujících a zapálil si cigáro. Magistr Zahrádka nepotřeboval další titul aby pochopil, že hromada nahnědlých a tučných stěpů rozsetá po celé haldě zeminy je záležitostí pro archeology.

„Nějaká bába sem vysypala starý květináč,“ pochopil i starosta vážnost situace ihned a ukázal řidiči bradou ke kabině stroje.

„Tý bábě bylo čtyři tisíce let, támhle tím sekermatem si včera holila chlupy na nohou a ty dva přesleny si nacpala do uší, když šla večer na dechovku,“ otočil se ke starostovi znechuceně Zahrádka. Potom vytáhl z kapsy mobil a udělal několik fotografií.

„Co s tím chceš dělat,“ zavrčel k němu výhrůžně starosta

„To co se má,“ odsekl mu Zahrádka a odcházel pryč.

Ještě v pondělí poslal fotky do archeologického ústavu. V úterý byly stavební práce ihned zastaveny a ve středu se ukázal na radnici archeolog Příkrýlek. Archeolog poskakoval nadšeně po kanceláři starosty, který nasadil nuceně slušný obličej a stále dokola jej chválil, že zachránil pro svět jedinečnou lokalitu. Ve čtvrtek sdělil ještě nadšenější Příkrýlek starostovi, že průzkumné práce budou trvat jenom rok a náklady stáhne na minimum, takže jenom půl milionu. Odpoledne odstoupil investor

od plánované stavby nákupního střediska a na pátek svolal, starosta mimofádně zasedání rady.

„Já ti říkám, žes to pěkně posral,“ ječel starosta dál na Zahrádku.

„Máš na mysli svoje volební preference?“ zvedal teď hlas i Zahrádka.

„Mám na mysli jenom a jenom zájmy obyvatel města!“

„Tak proč jim tu chceš stavět další obchodák, kde koupí úplně stejný sajrajty jako u Vietnamců?“ odsekl mu Zahrádka už také značně rozezleně.

„A těch půl milionu z tebe dostanu,“ začal starosta vyhrožovat.

„O tom se můžeme bavit u soudu a teď jdu,“ zvedl se Zahrádka ze židle a odcházel ke dveřím zasedačky. To, že se do něj starosta přesně takhle pustil očekával již v okamžiku, kdy zmáčkl tlačítko „odeslat“ a fotky vyrazily po síti do archeologického ústavu. Na celky situaci jej ale vyděsil nejvíc přístup dalších členů rady, kteří mlčky přihlíželi, jak ho starosta peskuje. Předpokládal, že rada přijme jako nezvratný fakt skutečnost, že jednal jen a jen podle zákona. Jejich hryby bylo pro něj dalším důkazem, že pravidla hry v této společnosti přestala zcela existovat. Důkazem, že v dnešní době stanoví pravidla měsíční výpis z banky a na něm hlavně kolonka „Zůstatek na běžném účtu“.

„Kam jdeš, ještě jsem neskončil,“ zaječel mu do zad nepřítel starosta.

„Jsou Velikonoce, takže na vandr,“ prošel Zahrádka dveřmi a prudce jimi za sebou praštil.

Trhlina ve skle vyrazila z horního rohu dveří a s hlasitým syknutím spojila protější roh kostrbatou úhlopříčkou.

„Kolik stojí sklo od starostovo dveří,“ houkl v přízemí radnice na údržbáře.

„Počítám tak pět litrů Zdendo,“ odpověděl nechápavě údržbář.

„Pět set pět tisíc. Tak to je slušný,“ rozloučil se Zahrádka s údržbářem a vyšel na ulici.

Plameny ohně od něj odehaly i poslední zbytky vzteku. Magistr Zdeněk Zahrádka, tady u ohně jen Zell, ležel natažený jen tak na spacáku. Do obličeje mu narážely hladivé vlny sálavého tepla a do zad vlny chladného jarního vzduchu provoněné vůní právě se rodících smrkových výhonků. Byl to ten klidný páteční večer, kdy všechna přání byla splněna. Siluety postav kolem ohně ze sebe mlčky setřásaly nánosy chtěných i nucených setkání právě ukončeného týdne a najednou neměl nikdo potřebu komunikace. Zvuk praskání ohně byl sám o sobě slovem i poutem.

„Chtěl jsem vám to říci už minulý týden, ale ještě to nebylo jasné“ přerušil dumavě ticho Jarin. „Zítra se

tady na pár hodin objeví jedna známá s kameramanem. Točí nějaký dokument. Jmenuje se to „Fenomén tramp“. Udělá tu pár záběrů a zase vypadne.“ dokončil svůj proslov s omluvnou grimasou. „A co to pro nás znamená,“ ozval se hlas ze tmy. „Vlastně nic,“ odpověděl Jarin. „Normálně dělej to co vždycky. Jenom tě občas natočí,“ vysvětlil.

Známa s kameramanem nebyli evidentně nikdy na vandru. Kdyby byli, neukázali by se na malé pasece schoulené mezi stěny vysokých smrků v půl šesté ráno. Kdyby byli, nelezli by v tuhle nekřesťanskou hodinu od jednoho přístřešku k druhému a nebudili by každého větou: „Nevíte kde spí Jarin?“ Kdyby byli, rozfoukli by totiž oheň v ohništi a na trojnohu zavěsili sto let starou konvici a počkali, až všechny vyžene ze spacáků čerstvá vůně kávy. Kdyby byli, netočili by tady a teď dokument na téma „Fenomén tramp“, ale otravovali by natáčením takového dokumentu ty správné fenomény. Lidi kteří se sami na sebe a svůj mediální obraz třesou.

Zelí narazil na kamarádku s kameramanem poprvé a vlastně naposled až v době oběda. Od toho divokého rána se jim úspěšně vyhýbal a zcela plánovitě chodil do jiného prostoru, než který zabíralo oko kamery.

„Vy si nemýjete ešus?“ načapala jej kamarádka po obědě a tón, kterým jej vytrhla se sladkého klímbání byl až učitelsky káravý.

„Nemeju a nebudu,“ odpověděl jí suše. Oko kamery zatím snímalo stěny jeho ešusu na kterých vysychaly nánosy oběda.

„A víte, že se organické látky téměř ihned rozkládají a vznikají v nich chemické procesy. Kvašení, hniloba, plísňe a následně jedy,“ pokračovala kantorským hlasem.

„A víte, že je mně to úplně jedno,“ odpověděl jí opět suše a zakryl si oči před bodavými paprsky jarního slunce předloktím. „Já razím systém Komenský.“

„A to je co?“ zeptala se poprvé zvědavě.

„Komenský to měl od jednoduchého ke složitému. Já to mám od řídkého k hustému. Poslední oběd, který si v tom ešusu bez jediné úmytí uvařím budou v pondělí fazole,“ uchechtl se Zelí.

„Ale to přece nemůžu ukazovat mladým lidem v televizi,“ vyštěkla kamarádka.

„Mně je jedno co budete ukazovat v televizi,“ dal najevo Zelí svůj názor na celé natáčení a vůbec neskrýval, že se tou konverzací baví.

„Ale to by nemělo,“ vrátila se k hlasu kantorky. „Vy vlastně budete v potencionálních trampech špatné návyky. Nedodržování základní hygieny, konzumace nekvalitní stravy a ...“

„Helejte,“ přerušil začínající přednášku hned v úvodu Zelí. „Celý život to dělám takhle a kvůli vám a tomu tajtrlíkovi s kamerou se nehodlám nic měnit,“ dal jasně najevo, že v dalším hovoru nechce pokračovat.

„Ale to byste měl,“ změnil se kantorský hlas na nekompromisní.

„A kdo mně k tomu donutí,“ zvedl se Zelí z trávy už značně našťavaně.

„Smlouva pane trampe,“ podívala se mu kamarádka přímo do očí. „Podle té smlouvy tu já budu natáčet, vy budete spolupracovat a pan Jarin dostane deset papírů.“

Jarin se chvíli kroutil. Nakonec sáhl do žracáku a vyrovnal je všechny pěkně vedle sebe. Deset pěkně naklonovaných Františků.

Zelí seděl celé sobotní odpoledne mezi skalami. Z osady odešel ihned po té trapné předváděčce. Jako jediný odmítl svého Františka. Prvotní vztek na všechny ty ruce, které zdvihly svého Františka z neohoblované desky stolu, pečlivě jej přehnuly a vložily do peněženky, jej už přešel. Dokázal pochopit rovnici, že jeden František je pro jednoho padesát piv nebo šestnáct krabiček cigaret, pro druhého deset vlašek, jedna pneumatika, podprsenka s jedním košíčkem nebo možnost pětsetkrát zmáčknout knoflík na výherním automatu. Nikdy se necítil v partě nijak výjimečný. „Každý to má v hlavě nastavené jinak“, říkal si vždycky, když poslouchal neuvěřitelný příběh o ojeté oktávce z autobazaru, její skvělé formě, kožených sedadlech a těch pitomcích na odboru dopravy. Dokázal s vyprávcem klidně vystát celou dvouhodinovou frontu na registrační značky. Vždycky byl ale přesvědčený o tom, že ty kecy jsou vlastně jenom současný moderní jazyk a vypraveč to má v hlavě seskládané podle opravdových hodnot. Věřil, že když půjde opravdu do tuhého, spustí se v mozku každého nějaký reset, který odstraní veškerý balast a nastaví jej na skutečné hodnoty. Po tom, co zažil kolem stolu s nehoblovanou deskou si tím už nebyl tak jistý. A to si myslel, že všechny dost dobře zná. Pozdě večer dospěl k závěru, že současnou společnost zachrání jen návrat k základním hodnotám. Takový nový návrat na stromy. Spokojený s touhle diagnózou, kterou hodlal naordinovat sám sobě a později celému světu vstal. Mezi skalami nasbíral dostatek suchého dřeva a postavil je do úhledné pyramidy. V kapse bundy našel vypnutý mobilní telefon, klíče od bytu, občanský průkaz a kartu do bankomatu. Okovy konzumního světa.

Pomalou a nerad přiznával, že návrat na stromy není asi to pravé ořechové. Většinu noci ze soboty na neděli se pokoušel rozdělat oheň. K ránu se smířil se skutečností, že je Seton Ilař. Nic z jeho pouček nefungovalo. Zbytek rána proklímal pod skalním převisem, kde jej každou chvíli budila zima a bolest otlučených kloubů na rukou. Celé dopoledne stával pastí a jen co je dostavěl je zase sundal. Věděl, že i kdyby se do jeho neumělých pastí omylem chytl nějaké hluché, slepé a chromé zvíře, stejně by je nedokázal zabít. Obdobně dopadl pokus s čerstvě vyrašenými zárodky rostlin, výhonky

smrků a kořínky. Jedinou chuť, kterou při všech pokusech poznal, byla hořce hořká. Nepoživatelné hořká. V neděli odpoledne už měl zoufalý hlad a smířil se s pocitem, že nikdy nebude nosičem pochodné nové společnosti. Navíc se mu začalo stýskat. Slezl ze stromů a vydal se dolů skalami do náruče konzumní společnosti.

František prolezl velice ochotně štěrbínou bankomatu a pěkně pořouchle na Zdeňka Zahrádku mrkl okem. Zdeněk Zahrádka ho potrestal přeložením. V jediném otevřeném vietnamském obchodu si koupil špalek anglické slaniny zabalené v igelitu a plechovku fazolí. Doma slaninu nakrájel na kostičky a zalil jí obsahem plechovky. Pánev i talíř po sobě pečlivě umyl. Ze zásobníku tiskárny vytáhl čistý papír a na čistou plochu napsal první slova: „Splátkový kalendář“. Pod nadpis napsal další řádku. „Celková částka: 505 000,- Kč.“

1. místo v kategorii Próza oldpsavců
Jan Jeňýk Valeš

VLAK DO STANICE DRUHÝ BREH II.

Stál na peróne
pod cedulkou Zákaz fajčenia
v oblaku dymu
vyplúval kúsky nahrubo nasekaného
tabaku Taras Bulba
bradatý Charón na tret'om nástupišti

Leopoldov pól jedenástej v noci

Do škrípania kolies
polnočných nákladných vlakov
znie z reproduktoru staničnej krčmy
sitár a Johnov hlas vraví
Tak som rozložil oheň nie je to dobré Nórske
drevo?

Chodili sme medzi štvrtou a osmou koľajou
až do druhej ráno
potom si ľahol na lavicu
zahníedzil sa akoby dostal pätnásť rokov
nepodmienečne
vypustil oblak smradľavého dymu
a spustil
do ticha koncových svetiel Veľkého vozu
Vieš kámo,
tiež som myslel
že mám
nadosmrti rozpolené konce prstov
tiež som cítil
prekliatu vôňu hôr
a čakal až bude
mať môj vlak zelenú
bol som ako ty
slobodný
s prehodenou usárnou cez rameno

a jasným krokom
ale potom
jedna zle prehodená výhybka
kámo
červená na semafore
ale Ty to valíš životom
s nalađeným banjom
a fľašou rumu
a nevidíš že krajina za oknami
sa mení
menia sa ľudia okolo teba
a ty si zrazu v kupé sám
s ktorého t'a na najbližšej zastávke
vyhodia
pretože ideš na čierno.

Ležal na lavičke
pod cedulkou Zákaz fajčenia
v oblaku dymu
vyplúval kúsky nahrubo nasekaného
tabaku Taras Bulba
bradatý Charón na tret'om nástupišti
čaká na svoj vlak
a ja zatiaľ rozkladám oheň
nie je to dobré Nórske drevo?

venované Korakovi T.O. Bobry Zubry

3. místo v kategorii Poezie oldpsavců
Peter Joko Jokl

DOHOŘIVÁ...

Vítr si hvízdá temně a těžce
v korunách smrků zimní chór
v temnotách kroky chromého běžce
či tanec stáda Terpsichor

Spálit svou vášeň k oběti kněžce
nahustit duši vánkem z hor
namísto háčku vysplátat spřežce
z dálnice uhnout přes úhor

Vykoupit štěstí ztrátami pěšce
vyhánět dýmem víly z nor
chytit si tu jež zaváhá než chce
v lednu se těšit na únor

Netřeba mince z prázdného měšce:
k volbě si vybrat Elsinor
do tišin Léthé spustit vor
a pak už vandr za obzor...

2. místo v kategorii Poezie oldpsavců
Marek Fenik Kysilka

ZNEUŽITIE ÚRADNEJ PRÁVOMOCI

Dedinská škola. Asi to čo som chcela aj keď... Naši mi to nalinkovali celkom fajne. Kancelária, v jednom z tých sklenených domov s dokonalou klimatizáciou, rozprávkový príjem, partia na úrovni, no ale... Nie, chcem skúsiť toto. Autobus do mesta chodí tri krát za deň, a v podstate to mesto ani nepotrebujem. Práca s pubertákmi síce dá zabráť, ale ide o niečo úplne iné. Je to vlastne len pár týždňov, ale chodníky sú už mojimi priateľmi. Zatiaľ len chodníky, ľudia sú tu dosť uzavretí. Krajina však nie. Tie lesy, predstava nekonečna keď sa spoza zdanlivo posledného hrebeňa, objaví ďalší, a a to celé splyva do veľkej zelenej siete miestami prerušenej lúkami a skalnými mestami, ktorej okraje sú ukotvené neznámo kde.

No ale do strehu. Besinina typická zábavka. Že by basseball? No ale ten sa predsa hrá s loptičkou, a ona sa snaží drevenou tyčou odpálkovať drevený kolík zo stĺpika čo tu zostal po klizisku. Zvláštne dievča, s učením nemá žiadne problémy, ale je taká iná. Všetky už len jej presývka. A oblečenie? Ako keby to ani nebolo dievča. Maskáče sú skôr pre chalanov. V Pondelok som dokonca z jej bundy začítala dym, ale zas taký táborák by som aj ja brala. Tak konečne koniec prestávky. Veľmi som zvedavá na jej rodičov, zrejme si budeme mať čo povedať.

Samé ženy, len jediný muž. No a navyše je to Besinin otec. Teraz neviem ako túto debatu zvládne, odrazu tu nie je čo povedať. Zadymená bunda, neobvyklé zábavky... Všetky ináč je v pohode, dokonca ani s mobilom sa nezabáva a nelakuje si nechty. No a navyše je to on. S kámoškou sme vtedy zvykli ísť len tak do hôr na bicykloch, a časom sme si zvykli na to, že na chate bola skoro vždy v piatok partia s gitarami a takými zvláštnymi batohmi. Je pravdou že väčšinu tých pesničiek sme nepoznali, no ale mojím pravidelným priateľom bola Rosa. Nikto ju nevedel zahrat' krajšie ako on. Pavúk, tak to mal napísané aj na tej jeho nášivke na ramene. Jediné čo mi na tom celom vadilo bolo to, že vždy zmizli v tom najlepšom niekde, kam som ja nemohla. Myslím že dnes to radšej nechám tak.

Mám pocit že to maľovanie na také tie kúsky dreva odpílené uhlopriečne z kmeňa nebol zlý nápad. Hej, boli tam pokvačkané nad barom na chate aj s takými úplne malými.

Zdá sa že Bessi to celkom baví. „Vyzerá to ako skala nad Vyschnutým Prameňom.“ „Vy to tam poznáte?“ „To si nedovolím tvrdiť, ale bola som tam, ten obrázok určite dostane nejaké čestné miesto.“ „No, na potlachu ho dostane niekto ako placu za výhru.“ Musím si priznať že napriek mojím dvom diplomom neviem o čom hovorí. „Na združení bol oco, mama robí na zmeny?“ „Mama to už má za sebou.“ „Nerozumiem?“ „Vypadla zo ste-

ny, zabila sa.“ „Prepáč ja...“ „Pohodka, bola som ešte veľmi malá, vlastne si ju ani napamätám“.

„Ale tá tvoja maľba je ozaj perfektná.“ „Ďakujem“ no a taký ten podmanivo odpúšťajúci úsmev za ktorým už slová nie sú potrebné.

Tak toto by si normálne žiadalo pohárik. Ale vlastne ani nie je s kým. Neviem či by som sa nemala viac zbližiť s kolegyni. Pomohlo by mi to vyhnúť sa podobným trapasom ako bol tento. Ale neviem, dedina má svoje vlastné pravidlá, a som tu tak ozajstne cudzia. Alebo? Pozvem si ho do školy a... Ale to nie. Bessie je vlastne dobré decko, ale... Nie tentokrát to musím risknúť, no čo zneužitie úradnej právomoci nie je na basu, no a kebyže to nevyjde tak čo, pôjdem ďalej. Teraz to už nepustím. Takže úradné predvolanie, no ale nesmiem to upo-náhľat'. Všetky najskôr mi bude treba ísť ku kader-ničke, a potrebujem aj niečo na seba. Tá jeansová minisukňa čo som obzerala minule... Vidím to tak najskôr na štvrtok.

Interiér malého kabinetu na najvyššom poschodí nie je nijak honosne zariadený, je však z neho úžasný výhľad na okolité kopce. Je to asi moja najobľúbenejšia miestnosť.

„Potrebujem sa s vami porozprávať o Be... teda prepáčte...“ „Nič sa nedeje, to skôr pochybujem že či by reagovala na jej úradné meno. A prečo to vykanie však vtedy...“ „Vy, teda ty si to ešte pamätáš? Vždy to bolo len tak narýchlo a ja s kámoškou sme...“ „Dva vzdialené a pritom blízke svety, a tiež som chcel viac ako len zahrat' jeden song, ale...“

„No ale teraz už o Bessi, čo sa týka prospechu tak to je bez problémov. Skôr mám obavu o ňu samotnú. S rovesníkmi sa moc nebaví, ešte ako tak s chalanmi, stále mám pocit že je niekde mimo.“ „Hej, vyrastala bez matky a to...“ „Rozumiem, stihla mi to už povedať.“ „No a iné veci? „No, keď sme na prestávke má takú zvláštnu zábavku. S palicou sa snaží trafiť kolík a...“ „No jasne Čambrla, je v nej ozaj dobrá, no ale poviem jej aby netrénovala v škole.“

„No a ešte... v Pondelok mala na sebe bundu a bolo z nej dosť cítiť dym a to...“ „Vôňu dymu chce po víkende cítiť tak dlho ako je to len možné, ale spravíme s tým niečo.“ „No a to by bolo asi tak všetko, možno sa ti tieto veci budú zdať ako hlúposti ale...“ Vôbec nie, a... poď dnes so mnou máme slezinu a Rosu som ešte nezabudol.“ Neviem síce čo to slezina je ale slovíčko poď som potrebovala počuť už dávno. „No dnes by som síce mala...“ Ale nie teraz alebo nikdy. „A vlastne sa mi to hodí, pokiaľ teda nebudem prekážať. No a pokiaľ niečo tak ti nechám moju vizitku.“

Mám ich uložené v najnižšom šuplíku, zlý nápad. Čo už organizačným talentom som nikdy neovplyvvala. No ale nič, nebezpečný pohyb a zvuk

praskajúcich stehov sukne a odhalenie ktoré ozaj nebolo plánované. „Pane Bože trapas to...”

„No, od tých čias ako ste sa s kámoškou kúpali na jazere len tak si sa vôbec nezmenila“. „Čo ty si nás tam chodil...“ Ale ten akože hnev bol najmizernejším hereckým výkonom v histórii ľudstva. „Ale tak, vždy to bola skoro náhoda. A môžeš byť šťastná. Tá vaša zátoka bola mojim tajomstvom“. V ten večer sme sa na slezinu nakoniec nedostali.

Dni veľkých rozhodnutí, toto je jeden z nich a vôbec nemám z toho radosť. Francesco ktorý sa snažil byť viac než obchodným partnerom prišiel s neskutočnou ponukou. Šéfka hotelového komplexu na Capri. Niečo čo sa neodmieta aj keď. S Pavúkom sme to prebali, v podstate so mnou súhlasil ale od toho času je to všetko iné.

Niekoľko hodín na definitívne rozhodnutie. Tieto hory, nový kamaráti a vôbec skoro všetko mi bude ozaj chýbať. Ale ako keby niekto Prichádzal.

„Bessie?“ Ja som sa vlastne prišla rozlúčiť.“ „Ale ja ešte neodchádzam ja zatiaľ len...“ „Budete nám chýbať, ale chcela som sa poďakovať. Nech už je to ako je, oco bol konečne šťastný.“ „No ja...“ Vysvetľovať nemusíte, ale keby že je tu ešte nejaká

šanca... A ináč, vtedy ako ste si ho predvolali by nebol došiel, keby že ho nenakopnem a toto je pre vás.“

Placka ktorú maľovala vtedy keď to celé bola len ilúzia. A znova ten odzbrojujúci úsmev predčasne dospelého dieťaťa, nič pred čím aj silná osobnosť musí kapitulovať. „Som rada že si sa stavila, zajtra sa ešte určite vidíme no a potom...“

A tak sedím na pni vedľa ohňa a snažím sa niečo ukuchtiť. V kúzelnom krátkodlom čase som si doplnila znalosti trampskej terminológie a objavila svet o ktorom som doteraz čítala len v Májovkách. Rastie mi bruško a viem stopercentne že to nie je prejedaním. Nevadí za čas budem mať pauzu, ale isto nie na dlho. Bessi je už na strednej a ako tak pozerám po tých princoch čo sa okolo nej motajú sa zdá, že sa jej celkom ide. Životný štýl nejako výrazne nezmenila a musím uznať že je dobrou trénerkou Čambrole.

No už to hádam aj bude hotové. Vždy keď sa s tým mojim, vlastne našim vrátia zo steny, pojedli by aj jeden druhého.

2. miesto v kategórii Próza nad 23 let
Ján Šupák Nôžka

JEDNOU TAKHLE VE SKALÁCH

Podzimní večer v kraji pískovcových skal. Údolí jsou tichá, letní nápor turistů odezněl a vandráci asi jeli jinam. Vzduchem se nesou pavučinky a slabá vůně kouře. Když se trochu rozhlédneme, spatříme její původ. Úplně vzhadu, na konci úzké rokle, plápolá malý ohniček.

Když přijdeme blíže, zjistíme, že oheň hoří pod malíčkým převisem a klacíky ho živí zrzavé děvče. Ve svitu plamenů ještě zrzavější než za bílého dne. Sedí tu sama, místa zde ani o mnoho více není, nicméně dva lidé ležící těsně u sebe by se tady vyspali.

Však ona by o společnost stála, osamělé putování si sama nevybrala. Ale přeletěl měsíc, rok, pár let – a ten, kdo by s ní chtěl šlapat společnou cestu stále nikde. Nebyla ošklivá, to rozhodně ne. Jen asi měla smůlu. A lepší než sedět o víkendů doma, raději si vyjela ven, byť sama. Třeba na něj někde v lese narazí.

V duchu ho viděla. Je o něco vyšší než ona. Delší vlasy, možná trochu zacuchané. Zelená košile a zrnka písku v kapsách. Nemusí být přímo ortodoxní tramp, ale přírodu má rád. Ve skalách žije každý kout, je možná místní, bývá tu často, jen podle vůně oblečení pozná, kde kdo tábořil, byť ho potká někde na cestě... Představa jí letěla hlavou, stále ji vylepšovala a doplňovala. Jeho obličej má před očima, má pocit, jakoby se znali léta. Jen neexistuje. Zatím...

Oheň postupně dohasínal, jen drobný vánek, co zabloudil až sem, rozžíhal poslední uhlíky. Byl čas

jít spát. Rozbalila si svůj osamělý spacák pod klenbou skal. Ještě pohlédla ke hvězdám prosvítajícím mezi stromy, zašeptala tiché přání a začala se soukat do spacáku.

Vtom ji vyrušil táhlý zvuk hromu, který postupně zanikl v podivném vysokém zvuku, jakoby skřípění. A zároveň ho provázelo jakési zablýsknutí. Bouřka? Proč ostatně ne, byť léto je pryč. Ale tohle bylo něčím jiným. Něco jí říkalo, že bouřka to není.

Posadila se a oči napínala do temnoty rokle. Ticho, i větřík se zdál, že ustal. A pak najednou – kroky. Slyšela je zřetelně – šustily v napadaném listí, hradba skal jejich zvuk ještě zesilovala. Po chvíli spatřila i světýlko, které sem tam bliklo, jakoby si někdo svítil na cestu. Musel to tady však dobře znát – roklí postupoval rychle, svítil si jenom v nejhorších místech, jinak kráčel potmě.

Kdo je ten pozdní poutník? Poslední vlak jel před několika hodinami a z nádraží sem není daleko, to by dorazil dříve. Navíc tahle rokle nepatří mezi nejnavštěvovanější – žádné velké převisy ani vyhlášené kempy, vlastně jediný pořádný převis je ten, pod kterým teď sedí. Přesto rozfoukala oheň, hodila do něj pár větví, co nahmatala na hromadě, kterou si večer připravila, a mžourala dál do tmy.

Světlo už bylo docela blízko. Již viděla, že pochází z baterky, kterou drží nějaký muž. Šel najisto směrem k malému převisu a k ní. Ve svitu měsíce a svého ohýnku rozeznávala jeho podobu. Zdál se jí podobně

starý jako ona, postavou jen o něco vyšší. Světlé vlasy mu spadaly po ramena, na levé straně v nich měl zacuchanou větvičku. Rukávy zelené košile lehce vyhrnuty, plátěné kalhoty, možná trochu uválené.

Zamrkala. Nezmizel. Štípla se. Ne, nebyl to sen. Konečně jsi tedy přišel...

K převisu mu zbývalo jen pár kroků. Aniž si to pořádně uvědomila, vstala a chystala se mu vyjít vstříc, snad obejmout, snad...

Muž jí pohlédl do očí a spokojeně se usmál. Když k ní vztáhl ruku, všimla si domovenky na jeho rukávu. Romantická silueta hradu Trosky s letícím ptákem nad nimi – a kolem toho vyšitá slova: CHKO Český ráj. V dlani se cosi zablysklo.

„Stráž přírody. Takže to máme táboření a oheň v národní přírodní rezervaci, to bude drahé...“

2. místo v kategorii Próza do 23 let
Iva Kawi Kapounová

DÁREK

Vážený a milý kamaráde, zveme tě k oslavě padesátiletého trvání naší osady. Akce se koná v sále hotelu Kratochvíl v sobotu..... Cigareta mi překvapením vypadla z pootevřených rtů. Nalil jsem si panáka, posadil se do křesla a zapálil novou cigaretu. „Už kamarádi pomalu stárnem,“ broukal jsem si. „A nad svým mládím jen rukou mávnem.“ Pitomost, co? Otrásl jsem se odporem. Každý je přece tak starý, jak se cítí – né? A já se cítím dobře a mám se fajn. Tak jakýpak stáří. Tuhle osadu jsme zakládali krátce po vojně, to nám všem bylo lehce přes dvacet. Já se pak odstěhoval a kluky řadu let neviděl. Je to fakt od nich hezký, že si na mne po tolika letech vzpomněli. Co já jim ale na tu slávu přivezu, říkám si. Nalil jsem si dalšího frt'ana, zapálil další cigaretu. Přece jim nepovezu nějakou flašku, těch dostanou určité mraky. Malovat se s nějakou placnou se mi taky nechťelo. To chce něco originálnějšího. Popíjel jsem, kouřil a na nic kloudného né a né přijít. Až později, když už byla láhev pomalu prázdná, jsem na to kápnul. Já jim dám Ilonku.

Ilonku (35, 172, 60, 4) jsem objevil vloni v létě na jezu pod libštejnským hradem. Seděla na lodním pytlí obklopená hloučkem vodáků. Vykládala, že se ztratila jakési vodácké výpravě. Je si ale jistá, že se pro ni vrátí a tak na ně čeká už druhý den. Také všechny překvapila tvrzením, že přesně nezná jméno řeky, po které připlula, natož hradu, který se jí tyčil nad hlavou. Ani chvíli jsem nezaváhal a nabídl Ilonce místo ve své kánoi s tím, že se po zmizelé výpravě po řece podíváme. Ilonka byla ozdobou lodi, zvlášť když si sundala horní díl plavek. Byli jsme rázem středem pozornosti. K naší lodi často přiráželi zvědaví vodáci. Ptali se na přený čas, na další jez, na počasí. Blahopřáli mi k úžasné dceři, někteří k úžasné vnučce. Brzy jsem zjistil, že Ilonka je opravdu jen ozdobou. Neuměla pádlovat, neuměla postavit stan, rozdělat oheň. Neměla také žádné peníze, ani žádné doklady. Nad vším jsem mávl rukou a Ilonku si následně nastěhoval do svého bytu. Nesměla ovšem na nic sahat, nic dělat. V kuchyni byla nemožná, protože naprosto nerozuměla, žehlení jí nešlo, úklidové práce přímo nesnášela. V něčem přece jen ale vynikala. Byla stále, kdekoli i kdykoli při chuti. Byla nenasytná, přímo posedlá sexem. Její perverze neznala hranic, vše

pro ni bylo naprosto normální a zcela běžné. Byl jsem jí nadšen a všichni známí mi ji záviděli. Po celém roce soužití s Ilonkou mi lékař vzhledem k mému pokročilému věku doporučil změnit alespoň trochu styl mého života. Ovšem chci-li tady ještě nějaký ten pátek být. Rozhodl jsem se tedy k tomu tvrdému, ale nutnému kroku. Myslím tedy k tomu, darovat Ilonku někomu jinému. Z komory jsem donesl Ilončin lodní pytel, nacpal do něj její svršky a sdělil jí své rozhodnutí. Ilonko, budeš se stěhovat!

V ten sobotní podvečer jsem po mnoha letech opět viděl své kamarády. Šerifa, Ábela a Toníka. Tři ještě statné chlapy, osmahlé brdským sluncem, ošlehané brdskými větry i dešti. Jejich vlasy i vousy byly bílé jako čerstvě napadený brdský sníh. Dvakrát až třikrát rozvedení, ostřílení brdští supové. Můj odhad, který se týkal darů k výročí, byl naprosto přesný. Na stole se kupily naivní malůvky na smrkových, březových a nevím ještě jakých plackách. Přístup ke stolu byl zatarasen bateriemi lahví. Můj vstup do sálu s krásnou Ilonkou a nadtým lodním pytlím vzbudil rozruch. Oslavenci zdědavě pohlíželi stídvě na loďák a pak na Ilonku, kterou svlékali zhýralými pohledy. „Ahoj kamarádi,“ zvolal jsem hlasem plným dojetí. „Rád vás opět vidím a tohle,“ postrčil jsem Ilonku s lodním pytlím ke stolu, „tohle, je teď Vaše.“

Zlomení bolem a zármutkem, oznamujeme všem kamarádům, že na svůj poslední vandr odešel náš šerif... Cigareta mi překvapením vypadla z pootevřených rtů. „Ty vole, šerif zemřel krásnou smrtí. Ta Ilonka musí být ale ďábel! Stěhuje se teď ke mně,“ připsal mi na šerifovo parte osadník Ábel. Nalil jsem si panáka, zapálil další cigaretu a posadil se do křesla.

Strašnický krematorium praskalo ve švech. Tak Ábel to už má taky za sebou. Pevně jsem stiskl pravici poslednímu z trojice brdských matadorů, Toníkovi. „Ty vole, představ si, že Ábel zemřel ve vířivce s Ilonkou na klíně! No, krásná smrt, co říkáš?“ „Jo, krásná smrt Toníku. Hele slyšel jsem, že se k tobě Ilonka nastěhovala. Je to pravda?“ Přikývl. Blahem a štěstím mu zářily oči.

Z poštovní schránky jsem vyndal typicky brdský občastník Brdská vložka a zběžně jej prolístoval. „Sebevražda známého brdského trampa Toníka,“

hlásil palcový titulek. Cigareta mi překvapením vypadla z pootevřených rtů. Nalil jsem si panáka, zapálil si další cigaretu a posadil se do křesla. Článek pokračoval. Popis sebevraha na rozloučenou: Ilonko, stále Tě miluji!

Z rozjímání mne vyrušil domovní zvonek. Odklopil jsem krytku dveřního kukátka. V zorném poli stál lodní pytel!

3. místo v kategorii Próza nad 23 let Miroslav Wandri Neuvirt

UMÍRAČ

Důchodce Rudolf Zelenka se doholil. Hladkou tvář přešel bříšky prstů a když neucítil na kůži tváře žádný odpor spokojeně mlasknul. Dlaní přilepil na čelo nepokojný pramen vlasů a srovnal uzel kravaty pod krkem. Teď byl spokojený. Byl připravený umírat.

„Boženko, já tedy půjdu,“ zavolal do otevřených dveří vedlejší místnosti.

„A v kolik se vrátíš,“ vrátil se mu ozvěnou ženský hlas.

„To záleží na tom, jak to dneska půjde,“ zavrtěl Rudolf Zelenka nevěřící hlavou a vytočil oči v sloup. „Ona si furt myslí, že umírat je nějaká bžunda,“ řekl sám k sobě polohlasem a dlaní smetl světlé smítko z klopky černého saka.

„Kdybys přišel dříve než já, budeš mít v troubě toho králíka na zelenině. Já si skočím vedle k Helce na kafe,“ ozval se z vedlejší místnosti opět ženský hlas. „A já to viděla.“

„Tak sbohem,“ pousmál se Rudolf Zelenka nad tím, jak ho má za ta léta přečteného.

„Ahoj večer,“ zabzíkala Boženka a zesílila zvuk rádia.

Rudolf Zelenka vyšel před dům, na zápraží nasadil na upravené vlasy černý klobouk a chopil se madla oprýskané káry. Dneska to bude fuška.

„Tak už jede,“ zasyčel Preclík a seskočil z konstrukce výpusti. Voda v rybníku byla obarvená rašelinou a žluté lístky bříz vytvářely na černé nehybné hladině zářící zlaté ostrůvky. „A táhne kamna! Je to přesně jak říkal Jerry z osady Na konci cesty.“

„Jenom aby,“ řekl pochybovačně Siky. „Už tu zevlujeme třetí víkend a ne že bych chtěl prožít zase oba večery v hospodě.“

„Neboj. Dneska je den „D“. Večer budeš spát v teplém pokojíčku,“ zasyčel Preclík a vydal se směrem k cestě na břehu rybníka.

„Jak to jde, pane Zelenka,“ pozdravil Preclík důchodce s těžkou károu. „A na co ty kamna?“ hrál na Zelenku betla.

„Ale to víš, podzim. Na tom studeným vzduchu už se špatně umírá,“ odpověděl funící důchodce.

A to ho ten největší kopec teprve čekal.

Na vrcholu kopce Rudolf Zelenka zastavil a sundal z hlavy klobouk. Ihned ucítil, jak čůrky potu sjíždějící pod košilí podél páteře rychle chladnou a do těla se zakusuje zima. „Tak to ne, ještě se mě chytí nějaké bacil,“ donutil sám sebe k další cestě a opět se chopil madla káry. Dlouhou loukou na temeni kopce dotáhl

káru k lesu a tady se zastavil na úpatí úzké roklinky lemované pískovcovými stěnami. Cestu do rokle mu ukázal letos na jaře trampík jménem Jerry. Potkal se s ním v hospodě. „Solidní chlap v dnešním shnilém světě,“ vzpomněl si na něj důchodce. Spustil se s károu mezi pískovcové stěny. Na dně stál čerstvě dodělaný srub. Z náprsní kapsy saka vytáhl lesklý klíč a na dveřích odemkl visací zámek. V místnosti jej přivítala smolná vůně čerstvého dřeva. Nastěhoval kamna do místnosti, propojil je rourou do komína a zapálil oheň. Počáteční rozpačité praskání ohně vystřídal po chvíli pravidelný hukot. Důchodce Rudolf Zelenka byl připraven.

Bylo to zatím to nejkrásnější místo, jaké kdy objevil. Malou loučkou sevřenou v kaňonu pískovcových skal protékala nitka potoka s průzračnou vodou. Voda proudící úzkým meandrovitým korytem nerušila. Naopak. Spolu s šepotem borových korun plnila údolí tichou až uklidňující melodií. Jerry tomu místu říkal Slunečná paseka. Pro Rudolfa Zelenku byl nejdůležitější na celém místě výhled na nebe. Křivolaké kmeny borovic vrostlé do pískovcových stěn vynášely své koruny nad kaňon tak, že zde zůstával stále dost široký volný pás volného nebe. Nebe bylo pro důchodce Zelenku důležité. V hezkých letních dnech ulehálo do středu loučky, ve vzorně nažehleném obleku s nohama napjatými pěkně vedle sebe a pažemi zkříženými na hrudi, to aby chlapcům ze společnosti Všetečka & synové s.r.o. ulehčil práci. S pohledem upřeným do té nekonečné modři si představoval, jak opouští sám sebe v nehmotném a zářivém shluku a lehce a bez odporu proniká těmi vrstvami do stále tmavší a tmavší modré až se zastaví o strop průhledné černi. Dál to neuměl domyslet a možná, že právě tahle skutečnost byla na celém procesu umírání pro něj nejtajuplnější. V televizi popisovali všichni ti chytří pánové to černé nekonečno pro něj neuchopitelnými a nepředstavitelnými výrazy. Proto byl zvědavý, až to vše neznámé a neuchopitelné uvidí na vlastní oči. Na druhou stranu měl z téhle cesty do neznáma i trochu strach. Nevěděl a zatím se nikde nedočel, zda je možné vrátit se zpátky. Co kdyby v tom nekonečném prostoru najednou vše pochopil. A co kdyby se o tu radost potřeboval podělit s Boženkou. Nebo to probrat s chlapem v hospodě.

Důchodce Rudolf Zelenka chápal vlastní umírání jako proces. Jako strojař věděl, že každý i sebesložitější funkční stroj je nakonec složen z desítek nebo stovek zcela jednoduchých součástek, které až

vsazené do sebe navzájem tvoří pro konečné uživatele zajímavý celek. Z toho důvodu věděl, že umírání je jenom začátek. Věděl, že jeho tělo budou muset uchopit nejmíň čtyři zdatní chlapi, snést ho na lesní cestu u potoka a odvézt na pitevnu nebo do ústavu, podle toho, jak rozhodne udýchaný a zpocený lékař. A každá tahle operace znamená v dnešní papírové době minimálně jeden formulář. Věděl, že všichni, kdo se budou na jeho poslední cestě podílet, budou investovat svůj čas, vědomosti a schopnosti, než celý proces skončí na malém hřbitůvků pod Rabštejnem. Z toho důvodu se jim snažil jejich práci co nejvíce ulehčit. Největší problém mu zatím dělali ptáci. Ležící ve středu loučky vyzoroval, že téměř pokaždé, když ty opeřené bestie opustí větve stromu, vypustí k zemi žmolek bělavé kaše. Zásahu zatím neuměl zabránit. A potom mouchy. Dokážou proměnit umírání v peklo. Ještě než člověk naposledy vydechne, cpou se ty zvědavé potvory do všech tělních dutin a otvorů a s masačkou v nose se jen těžko zachovává důstojný a lehce optimistický obličej. A mravenci. Šílená pakáž. Počáteční lechtání mravence po těle je ještě snesitelné. Ale když se je pokusí člověk zastavit v postupu a přidržet přes látku kalhot, hned štípou. Při drbání bolavých puchýřků se potom dělají na vyžehlené látce nevzhledné varhánky. A šílený jsou i motorový píly. Pravidelný ryk motorů jej po chvíli přiváděl ke stavu nepřítčetné zuřivosti. A ta se z výrazu tváře nedá smazat.

V místnosti srubu už bylo příjemné teplo. Minulý týden jeho stavbu dokončil. Vlastně musel. S koncem září začaly do kaňonu stále častěji a častěji vnikat jazyky studeného větru a umírání rušily oba- vy, že by se mohl nechráněný uprostřed loučky nachladit. Hajný Kadera s tím neměl problémy. Konečně nestavěl takový srub poprvé. Hrubou stavbu měl hotovou ani ne za měsíc a minulý týden pokryl střechu lepenkou. Už chyběla je ta kamna. Teď, když v kamnech pěkně hluboce hučelo, byl připravený. Zkontroloval puky na kalhotách, ze sa- ka odstranil všechny viditelné snítky jehličí, polo- botky přešel kusem hadru a vlasy přečísil malým hřebínkem. Ještě zkontroloval dvířka kamen a pak ulehl na pryčnu ve středu místnosti. Nohy položil souměrně vedle sebe, ruce zkřížil na hrudi a očima se zadíval do stropu. S hrůzou zjistil, že nevidí ne- be. Navíc ho začalo na tvrdé pryčné pobolívat v kří- ži a do toho dostal šílený hlad. A doma králík na zelenině. Rychle vstal, nasadil klobouk, uzamkl srub a chopil se madla káry. Když vjížděl do vsi, okna v hospodě lákavě svítla.

„Jedno a malá slivovička nezaškodí,“ pomyslí si Rudolf Zelenka a zaparkoval káru před vchodem do hospody.

„Hele, umírač. Je tady,“ strčil Preclík do Sikyho. Dúchodce Zelenka vešel do výčepu a černý klobouk zavěsil na výsadu dvanáctěráka vedle pípy.

„Tak Rudo, jaký to dneska bylo,“ zahlaholil k němu výčepní Eret.

„Člověče, zase jsem to překombinoval,“ usedl Ze- lenka ke stolu štamgastů. „Teplo tam je, ale nějak jsem si zastavěl nebe,“ řekl až smutně a oťel dlaní hranu oroseného půllitru.

„Rudo, takový věci plánuj na léto a nebo vůbec. To už si postavil čtvrtěj, ne? Že se nepoučíš,“ zasmál se Eret.

Dúchodce Zelenka dopil pivo a požádal Ereta vzty- čeným palcem o další. Potom vstal od stolu a zamířil do rohu, kde seděl Siky s Preclíkem. Tady sáhl do náprsní kapsy, něco se zabýsklo ve vzduchu a na dřevěné desce stolu zatančil malý stříbrný klíček.

„A ne že tam bude bordel,“ řekl suše.

„Pane Zelenka, k dyby jste náhodou nevěděl, tak mám úžasný místo na umírání,“ postavil se Preclík u stolu.

„Vážně,“ protáhl Zelenka obličej a sklonil se k Prec- líkovi.

„Tam nahoře u staré olejny. Úžasná paseka mezi sejpami, žádný strom a nad hlavou jen a jen nebe,“ vysvětloval Preclík nadšeně.

„To vypadá dobře,“ zamyslel se Zelenka. „Ale až na jaře, teď už je na umírání moc zima,“ řekl spíš sám pro sebe a vrátil se ke stolu štamgastů.

Siky s Preclíkem rychle zaplatili. Cestu do kaňonu znali i po tmě. Jerry jim ji ukázal hned na jaře, když jim vysvětloval co mají dělat. Sestoupili rychle na dno rokla a netrpělivě odemkli srub. V místnosti vo- něl dým a čerstvé smolnaté dřevo. Na roštu kamen zářily ještě řeřavé uhlíky. Stačilo jen lehce dých- nout. V kamnech zahučelo. Preclík vytáhl telefon a vymáčkli číslo.

„Kam voláš, prosím tě,“ podíval se na něj Siky.

„Ale. Kamzíkoví. Ta bouda na Stříbrný řece jim už padá na hlavu.“

ZLATÝ TRAPSAVEC
Jan Jeňýk Valeš

ČAKANIE

ohňom prepálená
daždami prešibaná
vetrami vyšľahaná
dialkami vyskúšaná

rumom pokrstená
srieňom pocukrená
slnkom vysušená
včera vybalená

na hviezdy zvyknutá
do skrine zavretá
a túžbou zmorená

čaká

na časy túlania

3. miesto v kategórii Poezie nad 23 let
Katarína Túlavá Jackie Mezeiová

REKVALIFIKACE

Hospoda, před kterou jsem právě stál, měla na vývěsním štítu nápis Restaurace „U Nádraží“. Někdo, pravděpodobně znalec místních poměrů, byl s tímhle stavem zjevně nespokojený, protože si dal tu práci a na její zeď nasprejoval černou metrovými písmeny U Špinavce. Přesně tak mi tuhle hospodu popsali místní kluci, se kterými jsem se setkal na jednom jarním potlachu. Přiznám se, že na vandry jezdím úplně jinak, ale tenhle pátek jsem tady byl správně. Cedulka mezi okny hlásila, že je otevřeno. Vzal jsem za kliku a vešel.

Musel jsem uznat, že sprejer se trefil docela přesně. Pivo mi totiž přinesl skoro šedesátiletý, stoosmdesáticentimetrový, stotřicetikilový, plešatý, vrásčitéj a neoholený chlápek s pivní cejchou, která mu přetékala přes vrchní okraj černých obýskaných kalhot, jejichž nohavice se marně snažily vyčistit polobotky neurčité barvy. Ještě než ho položil, omlátil stůl bez ubrusu ušmudlanou utěrkou, která mu předtím visela přes pravý rameno jako vypelichaná kočka. Chtít po tomhle hospodským jídelníček by byla nejspíš troufalost takovýho kalibru, jako si rovnou říkat si o přesdržku.

Netrvalo ani čtvrt hodiny a hospodskéj po mě hodil nenápadně okem, jestli už nevypadám na druhý pivo. Nejspíš usoudil, že ani ne, protože se začal štrachat v polici za výčepním pultem, kde měl vyskládané pytlíky se smaženými brambůrkami, slanými tyčinkami, bonbony a sloupky čokolád. Vzápětí odtud vyndal mucholapku, kterou pověsil k hroznu jejich silně omoušených kamarádek nad výčepní pult. Hned jak slezl ze židle, přehodil si přes pravé rameno utěrku a prošel téměř prázdný lokál. Přitom se zastavil u každého hosta, naposledy u mě. „Další pivečko si mladej pane nedáte? To vaše už musí být za tu dobu co u něj umíráte, teplej jako chcan...“ Nesouhlasně jsem zavrtěl hlavou. Alespoň si prásknul utěrkou o můj stůl a vrátil se zpátky za výčepní pult. Opřel se o něj jako kapitán o kapitánský můstek zámořského parníku a přešel mě a další tři suchozemské krysy opovrhlivým pohledem. Potom si demonstrativně natočil pivo a vypil ho na naše zdraví. Tohle napětí už jedna ze suchozemských krys nevydržela a stydlivě pípla: „Zaplatím!“ Na životě jí moc nezáleželo, protože jak jsem si stačil všimnout, tak Špinavcovi nenechala žádný dyško. Ten však zachoval ledový klid. Možná ale jenom proto, že na palubě bylo ještě pořádek moc svědků. Snad se kluci z jarního zastaví a pokud ne, tak si musím dát bacha, abych náhodou neplatil jako poslední. Špinavec jako by mi viděl do hlavy a četl v ní můj myšlenky jako ve slabikáři. Najednou se mu totiž obličej rozjasnil jako sluníčko a dokonce mi věnoval zubatý úsměv, za který by se v době své filmové slávy nestyděl ani komik Fernandel. Jenže mě ten

jeho úsměv zase tak moc nezajímal. To spíš jedna z cedulek visících na pípě, i když text na ní byl docela výhrůžnej. NESAJEJ NA PÍPU! Zrovna o té mi na potlachu vykládali místní docela zajímavý historky. Pravda, některý byly úsměvný, zato jiné docela hororový. Zvláště ta, jak Špinavec jednomu odvážlivci, který si na pípu sáhnul, usekl dva prsty sekáčkem na maso. Pohádky pro malý děti, tvrdil jsem těm klukům i přesto, že se dušovali, že toho chlapíka bez prstů osobně znají. Zato však neznali nikoho, kterej by si po této příhodě na pípu sáhnul. Nejspíš ani netušili, že tím dalším budu chtít být zrovna já. Jenže jak? Hospodskéj byl neustále ve stěhu. Ani na záchod se mu nechtělo. Už to vypadalo nato, že tady zkejsnu až do zavíračky, aniž bych si sáhnul. Naštěstí přivezli pivo a Špinavec musel do sklepa. Tak mi alespoň zůstanou prsty, pomyslel jsem si cestou k výčepnímu pultu. Ve chvíli, kdy jsem sáhl na pípu, jeden z místních nechal na stole peníze a fofrem vypadnul z hospody. Druhej byl pomalejší v počítání. „Ty?“ vyštěkl na něho hospodskéj, kterej se vrátil do výčepu doslova jako duch. Místní ukázal třesoucím prstem na mě. Automaticky jsem si strčil ruce do kapes. Jenže Špinavec namísto toho, aby odněkud vytáhl sekáček, utrl z pípy cedulku s nápisem NESAJEJ NA PÍPU! a strčil mi ji před obličej obrácenou stranou. Bylo na ní napsáno: JINAK BUDEŠ HOSPODSKEJ! „Platí, že kdo na ni sáhne, je hospodskéj. A musím ti říct, že na pěkně dlouho. Nebýt tebe, už jsem si pomalu myslel, že to mám na doživotí.“ Ušmudlanou utěrkou si otřel pot z čela a hodil ji na výčepní pult. Za ní šrajtoflí. „Od tyhle chvíle je tahle hospoda tvoje. Přitom, aby ses zachránil, stačilo cedulku jenom obrátit. Za blbost se chlapče vždycky platí!“

Vzápětí se do výčepu nahrnuli kluci, které jsem znal z jarního potlachu. A nestačil jsem se divit. Špinavec si s nimi zalamoval palec, jako kdyby se znali odjakživa. „Šéfe, dáme si každej jedno orosený!“ zahalekal směrem ke mně jejich šerif. „Mně taky jedno!“ přidal se bejvalej hospodskéj. Najednou mi postavou a oblečením připadal jako někdo úplně jiný, přestože byl ke mně zrovna otočený zády. I ten jeho hlas mi zněl docela povědomě. Proboha, to snad přece nemůže být ani možný! Chtěl jsem tomu všemu, co se tady stalo v posledních ani ne třech minutách někam zmizet, ale jediný, na co jsem se zmohl bylo, že jsem zdrhnul na záchod.

Když jsem v zrcadle nad umyvadlem spatřil tvář asi tak šedesátiletýho, plešatýho a neoholenýho chlápka s pořádným přídělem vrásek po celém obličej, údivem mi spadla spodní čelist. V té chvíli se mi v puse uvolnila špatně upevněná zubní protěza. Jenže k mé smůle mi nepadaly jenom zuby

z huby, ale i kalhoty. Zachytil jsem je, jenže v jejich povytažení mi bránila pívání cejcha, která přetékala přes jejich horní okraj. Na boty jsem díky ní ani nedohlídl. Měl jsem pocit, jako by mě někdo fláknul po hlavě železnou trubkou.

Do výčepu jsem se vrátil už docela v cajku. Z pultu jsem sebral šrajtofle a zastrčil si je do zadní kapsy kalhot. Přes pravý rameno jsem si přehodil ušmudlanou utěrku. Jako kdybych zrovna tohle dělal každý den. Můj předchůdce se tvářil, jako by byl nejmenší v sedmém nebi. Jenže už v pondělí bude muset

uznat, že já jsem, na rozdíl od něj, nedopadl zase tak špatně. Než jsem totiž získal tenhle báječný flek, měl jsem to stejně jako on na doživotí, jenže u pohřební služby.

„Tak co bude s těma piíivama?“ ozval se sbor žízniivejch kamarádů.

S chutí jsem se opřel o pípu. Ještě předtím jsem však hodil jednu úplně zbytečnou cedulku do koše na odpadky.

2. místo v kategorii Próza oldpsavců
Miroslav Kazatel Novák

VÝROČÍ

„Ježišmarjá!“ ozval se ženský výkřik okamžik poté, co ze staré černé laminátky vylétl pugét bílých a červených růží a dopadl na vodní hladinu. Nato bylo slyšet mužský hlas, který ženu okřikl. Poté se však obrátil svým nepříliš přátelským tónem na kánoi před sebou. Co tu prý mají co pohazovat nějaká košťata? Vagabundi! Obořil se na ně, jako kdyby ta jejich kytice byla jedním z těch všemožných odpadků, kterými pomalu ale jistě obrůstaly oba břehy řeky Berounky.

Až do této chvíle se to party vpředu vlastně netýkalo. Ale teď už to mladík v žluté kánoi, plující po boku černé laminátky, nevydržel.

„Tak je přece nechte! Když bylo to výročí...“ houkl na muže v závěsu a ukázal na vedlejší posádku.

„Slyšíš!“ vyjekla znovu pištivým hlasem žena, „určitě se tu někdo utopil!“

Historie pugétu se začala psát v době, kdy se červen pomalu chýlil ke konci, zatímco červenec začínal klepat na dveře. Být to někde na Vltavě, nejspíš by už v kempech byla hlava na hlavě. Ale protože parta si oblíbila ne tolik vytiženou Berounku, sedělo tehdy celé osazenstvo na terase u kiosku téměř samo, popíjelo a zpívalo při hraní kamaráda Kytáry. Nutno podotknout, že parta měla poněkud neobvyklý počet členů, zhruba kolem pětadvaceti až třiceti lidí a to zejména v důsledku toho, že čítala všechny nadšence ve věku od dvaceti do osmačtyřiceti let z domovské vesnice a blízkého okolí. V průběhu let se to nějak postupně nabalovalo, až to dospělo k současné situaci. Na Berounce neměli obdoby. Proto terasa zrovna nezela prázdnotou.

Ten relativně normální vodácký výjev měl trvání minimálně do chvíle, než ze sborového zpěvu zmizel jeden mužský hlas. Patřil Honzovi. A v té chvíli na tom vlastně pořád nebylo nic nenormálního. Nasadit skvělý Greenhornácký kus Prokletej vůz sice momentálně nešlo, neboť Honzu by znatelně postrádali během recitativu, ale v repertoáru bylo ještě mnoho dalších použitelných písní. Veselí mohlo směle pokračovat.

Ani Rence se manželova nepřítomnost nejevila jako zvláštní. Na tom, že si člověk musí občas odskočit, není přeci nic divného.

Ani když během tesklivé písně o řece Niagaře nenápadně zmizel další hlas, tentokrát Martinův, nepřipisoval tomu nikdo žádný zvláštní význam. Vlastně nejspíš vůbec žádný význam. Patrně si toho možná ani nevšimli.

Když Kytára hrábnul do strun, málokdo stíhal vnímat cokoli dalšího. Vodácké a trampské písničky strhávaly často i nevodáčky a netrampy. Konečně, přezdívká mluvila za vše.

V tuhle chvíli právě on, společně s háčkem Ale-nou, zatím úspěšně skrýval spiklenecký úsměv. Neboť oni jediní v tuhle chvíli věděli, že se chystá něco přinejmenším neobvyklého.

Hlavní strůjce oné přinejmenším neobvyklé akce, tedy Honza, mezitím rychlým krokem mířil kolem bývalého mlýna dál po prašné cestě. Vedlejší strůjce, Martin, mu byl v patách.

Muselo být krátce po půlnoci.

A zatímco pod střešou terasy se našťěstí skrývala žárovka, ten zcela obyčejný výdobytek technického pokroku, ani nezasazený do stínidla, jenž byl v tuhle chvíli však pro partu naprosto dostačující, v okolí několika metrů odtud už se rozprostírala všudypřítomná tma.

Honzovi s Martinem by teď pořádná baterka přišla vhod. Svit měsíce rozhodně nebyl dostačující. Lamentování a klení, když jeden či druhý zakopl o nečekanou překážku v cestě, se ozývalo v pravidelných intervalech.

Do toho občas zakvákání žáby nebo bzukot chrousta, k tomu hukot nedalekého jezu. Vlastně to byla docela hluchná podívaná. To by člověk do takové obyčejné noční vycházky jen tak nefekl.

Dál pokračovali po cestě plné výmolů a neidentifikovatelných zátaras s vědomím, že to teda rozhodně nesmějí vzdát. Když už se do toho pustili.

Ke své úlevě po chvíli konečně na obzoru zahlédli několik světelných bodů. Mohla to být vesnice. Ale taky třeba roj světlušek.

Na terase mezitím dál pokračovalo muzikální veselí, podpořené do značné míry alkoholem. To byla možná další příčina toho, že Honzovu a Martinovu přítomnost dlouho nikdo nebral na vědomí.

Jen Renka si pomalu začínala všímat. Honza už

byl pryč nějak podezřele dlouho. Nutno podotknout, že nepřítomnost Martina vůbec nezaregistrovala.

Rozhlédla se, očima přelétla frontu u výčepu, soušední stoly i uličku, k níž směřoval křídou napsaný ukazatel s nápisem WC na stěně kiosku.

Známost siluetu však hledala marně. Po krátkém přemítání se otočila se k Aleně.

„Nevíte, kam šel Honza?“ Otázku směřovala vlastně Kytárovi za ní. Oba jen pokrčili rameny.

„Asi se šel projít,“ pravil on. Renka nad tím pozvedla pochybovačně obočí, ale zůstala sedět a mlčet. Leda že si šel dát rauchpauzu, napadlo ji. Jako aby ho neviděla?! Jo projít? To tak! Honza! Trénuje snad kyčelní náhradu? Poslední myšlenka ji trochu pobavila.

Kyčelní náhrada kupodivu při přelézání plotu nejbližší vesnické zahrady fungovala přesně, jak měla. Oproti tomu Honzův vlastní kloub v druhé noze mírně protestoval. Nebral na něj ohledy. Je ti pětáctýřicet, ne pětasedesát. Plot přece není žádná překážka. Rychle se přehoupl na druhou stranu. O dvacet let mladší Martin jej hbitě následoval.

Ve chvíli, kdy si oba mysleli, že mají vyhráno, se ozval štěkot psa. Neříkej hop, dokud nepeskočíš. A to oni přitom plot už překonali. Lidové pranostiky někdy stojí za starou bačkoru. Anebo jde o to, z které strany se přes ten plot skáče.

„To se mi vážně nezdá!“ zvedla se od stolu po horečnatém přemýšlení Renka, „i kdyby se šel projít, jako že nešel, určitě už by byl zpátky...“

Alena se zvedala, aby ji zadržela, namísto toho mužská ruka – dotted – svírající kytaru, zadržela ji.

Naznačil, ať počká. Renka mezitím vydala směrem, kam ji navigoval křídou napsaný ukazatel na stěně kiosku.

Kde může být? Obešla celý kiosek. Neusnul tady někde nakonec? Honzo!

Párkrát na něj zavolala, ale nedočkala se odezvy. A budky, mimochodem, zely prázdnou.

„Není?“ zajímali se mladoši z party po jejím návratu z obchůzky. Poněkud pobaveně.

„Není...“ zopakovala Renka, jen změnila tón. Z tázavího na oznamovací. Oznamovací lomeno neveselý.

Jaký taky jiný, než neveselý. Po Honzovi nebylo ani památky. Alkohol – jako obvykle, celý večer tekli proudem, zatímco nedaleký jez za Renčinými zády zlověstně hučel. Když si tyhle tři fakta sečetla dohromady, do smíchu jí vážně nebylo. Co když vážně...? Leckdy stačí jeden pitomej krok... Rychle se snažila vypudit podobné myšlenky z hlavy a rozběhla se dolů z terasy.

„Máš?“ ozvalo se zahradou tiché zvolání. Přerušil ho opět onen hlasitý a neodbytný štěkot. Třač se našťěstí neobjevoval. Během krátké pauzy mezi jednou a druhou sérií psova dávání najevo, že tu nemají co pohledávat, se ozvala úlevná odpověď.

„Mám!“ Oba i s ukořistěným úlovkem rychle překo-

nali plot z té správné strany. Tak tedy konečně: hop!

Renka mezitím seběhla schody z terasy. Zamířila ke stanům. Možná šel jenom spát, přesvědčovala se. Dřív než ona a všichni z party?! A když se hraje na kytaru? Nakoukla do jejich stanu, preventivně i do těch ostatních. Co naplat, byly si podobné jak vejce vejci. Kamarád Tomáš se jednou sápal do toho jejich volaje „Moniko!!!“

Ale Honza nebyl ani ve stanu Tomáše a Moniky, ani nikde jinde.

To už bylo vážně divné. Neodbytné myšlenky se vracely se stále větší intenzitou. Souměrně s nimi i sílil hukot jezu, když se k němu Renka pomalu přibližovala. Prohlédla celý břeh, od zákruty nad loukou až dolů ke stanům, ačkoli netušila, k čemu by jí to mohlo být platné. Co by tady tak asi Honza dělal?! Ale kde ho ještě hledat?! Ten hukot jezu už byl vážně k nevydržení.

Znovu horečnatě přemýšlela. To „třeba se šel projít“ znělo trochu, jako kdyby Kytára něco věděl. Ale jestli něco ví, tak jediné, že to je něco plánovaného. Vůbec, jsou chlapi nějak klidní, vzhledem k tomu, že už je jeden z nich – alkoholem posilněnej, bůh ví jak dlouho pryč, když přímo pod terasou hučí řeka. Tak opilý zase nejspíše, aby jim to bylo jedno. Něco ví. Tak proč jí to, do prkýnka, neřeknou? Co to propánajána vyvádějí?

V tu chvíli se trochu uklidnila. Jasně, to je nějaká jejich klukovina. Je jim přes čtyřicet a nedají si pokoj. Strach střídalo rozhořčení. U mladochů by to pochopila. Ale u Honzy a již nepochybného spiklence! Ti se pro změnu na ty mladochy teď asi znova hrajou... Asi si něco dokazují, nebo co. To dělá ten generační guláš v partě.

Pomalou stoupala po strmých schodech. Nahoře se objevila postava. Mužská postava. Nikoli však Honzova, na něj byla příliš vysoká. Byl to Martin.

„Jé, Renčo, to je skvělý že jsme se tu potkali, pod nahoře...“ hlaholil vesele a s podezřele pot'ouchlým úsměvem.

Samozřejmě, mladoši v tom jedou taky. To se dalo čekat...

Zatímco ji Martin vedl vzhůru, kluci a chlapi, od dvacíti do osmačtyřiceti se seřadili do řady. Nutno podotknout, když šlo o lumpárny, spolupráce mezi generacemi fungovala na jedničku. Honza nikde.

Tedy přinejmenším do chvíle, než se vynořil uprostřed uskupení a s pupětem popínavých růží v rukou nemířil přímo k ní.

No moment, kolikátýho je dneska? Osmadvacet? Ale... půlnoc už určitě byla. Takže devěťadvacet! No vždyť! Dneska je...

„Tady taková maličkost k tomu našemu sedum-náctému výročí...“ řekl na to Honza. Nic víc, nic míň.

Než se Renka zmohla na jakoukoli odpověď, držela v ruce kytku, následovala pusa a sborový mužský zpěv písně Růže z Texasu. Walda Matuška to zrovna nebyl, ale to v tu chvíli Renka skutečně nestíhala vnímat. A ani Honzovi – za tu jeho klukovinu, pořádně vyčinit nedokázala. Totálně ji dostali.

„Už je zvadlá, pošleme ji po řece,“ řekla Renka o dva dni později na palubě černé laminátky při pohledu na zplihlé červené a bílé růže na přídi. S tou výzdobou to skoro připomínalo svatební vůz. Nebo taky jiné, zásadně černé vozidlo.

„Víš ty vůbec, co jsem pro tu kytku překonal? Hory, doly...“ začal Honza teatrálně vypočítávat všechny možné i nemožné překážky na cestě za pugétem.

„Ploty...“ dodal k tomu Martin ze přídě žluté lodi, s šibalským úšklebkem. O psu však raději pomlčel.

Renka zavrtěla hlavou, přičemž připustila, že oceňuje Honzovu snahu, ale co se zvadlou kytkou? Než stačil cokoli dalšího namítnout, rozpřáhla se, pugét červených a bílých růží vylétl do vzduchu a dopadl na vodní hladinu těsně před cizí posádku v plastové kánoi.

Ozval se ženský jekot, mužský hlas, slova o košťatech a vagabundech a Martinovo napomenutí.

„Slyšíš!“ vyjekla pištivým hlasem žena, „určitě se tady někdo utopil!“ Vlastní kormidelník ji ani nestihl znovu okřiknout.

„Ale houby utopil! Leda vy jste utopila svoji šanci!“ houkl na něj znovu hák ze žluté kánoe. Žena i muž se na něj nechápavě zahleděli.

„Protože kdybyste tu kytky chytla, tak byste tady pána do roka dostala do chomoutu! A nejmíň sedmáct let byste si ho udržela...“

A to, že by pak nevěděl, jestli litovat víc pána nebo slečnu, už si Martin nechal raději pro sebe.

3. místo v kategorii Próza do 23 let
Renáta Trenky Nová

VRÁSNĚNÍ

(Darwinova teorie pro pokročilé trampoisty s omluvou Prvotnímu Pisateli a paní Čapkové – uměli to líp)

Bylo to třetí úterý po Velkém Třesku. Hory se ještě pekly jako bábovka v troubě a hrozně se prášilo. Někde u kraje České tabule, přesněji mezi Berounem a Plzní, se v půl třetí odpoledne pohnul písek. Horotvorné pohyby na chvíli ustaly, ale písek se vrásnil dál. Dokonce vznikl jakýsi kopeček. Zemská kůra už toho měla patrně dost a dvě kry do sebe právě s lomozem narazily, když se na vrcholku kopečku objevila hlava. Vyklepala prapísek z vlasů, vyplivla kus žuly a překvapeně se zašklebila. Pak se vyhrabaly ruce a najednou tu stál. Vyprášil pramantl a vysypal písek z prakanad.

„Herde, Jime, kam ses to vylíh? Je to tu, sakra, řáky neslíň! a pustý. Fujtajbl, tady snad nemaj ani hospodu! Tma jako v pytli, mordygól, nemohlo by to slunce trochu hřát?“

Zimomřivě si přitáhl bundu k tělu. A v tu chvíli tma-ová obloha popraskala a vyšlo slunce.

„Uááááh, „ protáhl se blaženě, „no to je vono!“

Zvědavě se rozhlédl kolem sebe. Nic moc, právě se tvořily křemeny.

„Teda, moc outulno tu zrovna nejní. Huš! Taky by ty sopky měly bejt trochu uctivější a neházet po hostech šutrákama. A sucho tu je jak na Sahaře. Takhle potok kdyby tu tek. Nebo řeka. Jo, to by bylo to pravý – pěkný oudolí a v něm řeka.“

Chvilí bylo ještě pratiocho, ale najednou skály malinko uhnuly a ve slunečních paprscích se zaleskly první peřeje.

„Vono to funguje!“ zajásal Jim. „No to je bezva. Teď sebou plácnu do trávy a budu se válet. Hrome, dyť tu není tráva. A taky les tu chybí.“

Znovu se rozhlédl kolem. Potom se potměšile usmál, zavřel oči a nahlas řekl:

„Jó, takhle kdyby tu byl les a tuhle u řeky louka, to by se tu žilo!“

Když oči otevřel, stál na zeleném svahu a za ním

se kývaly ježaté borovice. Shodil bágl, zul boty a blaženě se natáhl do vonící trávy.

Chvilí trvalo, než mu sluníčko prohlásovalo všechny kosti, spokojeně si pospal, ale pak se začal drobátko nudit. Vyhrábl ze břehu říčky kus hlíny a začal z ní plácát figurku. Docela se mu povedla. Ale když poodstoupil, aby si ji prohlédl, zahýbala nosem a odhropkovala do lesa.

„No počkej, ty bestie!“ zařval Jim, dožraný tím nesolidním chováním. „Já tě...!“ a hodil za ní hroudou. Samozřejmě netrefil, hrouda se rozprskala o zem, změnila se v hejno pištících potvůrek a utekla také. Jim docela zapomněl na zlost. Bral šutráky a házel je do lesa. Děsně ho bavilo hádat, co zrovna z toho kusu vznikne. Z placáku byla žába. Z valounku se vykulil křeček. Kousek bláta se přilepil na strom a změnil se v datla. Hrst písku byla horší, rozprskla se do hejna much. A když si odrolil ruce, rozběhli se mu u nohou mravenci.

„U všech žízál,“ vrtěl hlavou Jim, když si odplivl a vznikla stonožka, „zdá se mi, že jsem v největším tvůrčím rozmachu. Nemohl bych myslet trochu na sebe? Co kdybys si uplácal kamaráda? Je potřeba stvořit ještě tolik pěkných věcí – třeba jabloně a střevele potoční a řáky bobule k jídlu, jo, a taky bysme si mohli zazpívat...“

„Není třeba, příteli, není třeba,“ ozvalo se náhle za ním. „Ale koukám, že děláš dobrou práci. No, to se pozná machr, že.“

Jim se překvapeně ohlédl. Na jednom z prašutrů seděl decentně oblečený chlapík neurčitěho věku a sladce se usmíval. Jim k němu popošel a podal mu ruku.

„Ahoj, já jsem Jim.“

Muž mu také podal ruku a rozhlédl se kolem.

„Tohle všechno je tvoje práce? To je opravdu výborné. A co to děláš s tou hlínou?“

Jim se zasmál. „Ále, jenom si tak blbnu. Vznikaj z toho děsně srandovní pidivajzlíci, koukej.“

A vypustil z prstů motýla.

Muž ho se zájmem pozoroval.

„Hele,“ povídá Jim, „zkus to taky, nic to není.“

Pustili se společně do jedné hroudy. Jim nadšeně, muž spíš opatrně. Čtyři nohy, aby to líp stálo, malá hlava a ještě zbylo na ocas.

„Tak,“ řekl spokojeně Jim, „dobrý, ne?“

Figurka se protáhla, zamňoukala a usadila se kousek stranou.

„A teď každý sám,“ řekl muž a uloupil kus hlíny.

Oba dělali velkého čtyřnožce. Jim byl hotov první, muž ještě něco dodělával.

„Co to je?“ zeptal se Jima, když se jeho figurka rozběhla po louce.

„Coby,“ řekl Jim, „kůň. A pěkně.“

„Hm,“ protáhl muž tvář, „a k čemu ti bude?“

„K čemu by byl?“ děsil se Jim. „Je hezkej, to snad stačí.“

„No, já bych ho teda zapřáh, ale jak myslíš. Podívej na moji krávu. Je tak silná jako ten tvůj kůň, ale tady dole z ní ještě navíc poteče mlíko. To je dobré, ne?“

Jim pokrčil rameny a zatvářil se stejně inteligentně jako ta kráva.

„Tak, a teď něco jiného.“

Muž začal s vervou plácát cosi bachratého. Jim vzal znechuceně kousek bláta a hnětl ho mezi prsty.

„To koukáš, co?“ vítězoslavně zvedl muž do vzduchu nevzhlednou hroudu. „Tohle je slepice a bude mi snášet vajíčka.“

Jim posmutněle otevřel dlaň a vylétla vlaštovka.

„Ták, ještě tu mám pár kamínků, z těch bude zrní, no, paráda,“ a ukázal hrst plnou obilí.

„To je dobrý,“ nadchl se Jim, „zasejem to a budem mít co jíst.“

Muž se pohrdavě zasmál.

„Prosím tě, budu jíst kořinky! Tím budu krmit maso, člověče!“

Jim se našťoval. Nabral obě ruce plné písku a vysypal ho mezi zrnka.

„Abys věděl, tohle bude plevl, kterej ti bude pít krev. A teď se ukaž. Uděláme ještě jedno zvíře, majštrštyk, ať vidíme kdo s koho.“

Oba si dali záležet. Muž byl tentokrát hotov dřív a zálibně si prohlížel tlustého čtyřnožce.

„Podívej!“ Rozjařeně houkl na Jima. „To je, co? Jmenuje se to prase a bude z něj masa a sádla, žes to v životě neviděl. Tak co, kdo vyhrál?“

Jim smutně sklonil hlavu. Tomu lesklému a přítulnému zvířeti se jeho hubená a umolovaná figurka nemohla rovnat. Ale najednou ucítil u své nohy teplo a vlhký jazyk mu olízl ruku jako by říkal: to nemá vejšku, Jime, pojď pryč.

A tak se se svým psem sebral a šel. Dolů po řece, mezi vysoké stromy a zelenou travu plnou kytek, tam, kde se řeka vlévá do oblohy...

Bylo to třetí úterý po Pádu Hvězdy. Voda stoupala a na přehradní hrázi cvakaly spouště fotoaparátů. Poslední strom na břehu plakal, když do něj narážely kameny. Po hladině nádrže plaval utonulý motýl. Nad tím vším se táhlo vyprahlé pole bez jediného květu plevle.

V betonové krychli před zapnutou televizí seděl na zemi člověk a zacpával si uši. Pes nepokojně kňučel u dveří. Bylo pět minut po dvanácté.

3. místo v kategorii Průza nad 23 let
Eva Evélna Koubová

ZLE JE, KEĎ SA Z TRAMPA LEJE

„Vážení, prosím tichšie. Podľa posledných správ sú tep a dýchanie pravidelné, centrálné riadenie prepol na automatiku. Náš tyran sa prepadá do hladiny alfa. Typické, on si pospí a my máme makat'. Prosím žľazy z vnútornou sekréciou pridať ešte trochu hormónu. Môže byť' kvapka melatonínu, žiaden adrenalin a začíname.“

Viaceri účastníci tejto tajnej konferencie sa nervózne pomrveli. „Demokracia je pekná vec, ale až sa mozog, čo i len mozoček, dozvedia o tom, že jednáme o nich bez nich, tak máme po vtákoch...“ špitla nadoblička.

„Vážené systémy, orgány, tkanivá a bunky! Na začiatok sa predstavím,“ pokračovala ľavá ľadvina akoby nič nepočula. „Som o trochu väčšia, takže vystupujem ako hovorca nás oboch. Kolegovia disidenti ma volajú ľL. Vnútro telové tam-tamy nám priniesli varovanie, že to naše hebedo, pre ktoré zaberáme od úsvitu do úsvitu, sa opäť' chystá na tramp. Posledné Pivné radovánky sme mu poriadne znepríjemnili, asi je ne-po-u-či-teľ-ny.“

„To, že nám na krvných doštičkách prišiel moták ešte nič nepotvrďuje. Čo ak je to len nejaká tajná hra mozgu?“ prihlásili sa do diskusie oči. „Vidíme, že od posledného vandru sa poriadne zagufatili. A to nebol žiadna treska. Pravidelne šetrí každý krok, už sa potáca ako kačička. I prácu v zamestnaní vykonáva doma od počítača. Nič nenasvedčuje tomu, žeby dobrovoľne išiel do prírody!“

„Áno i bažanta si kúpil, aby nemusel dvíhať svojich 171 kg na vecko. A my nohy potrebujeme choďit', ináč svaly atrofujú a menia sa na huspeninu....“

„Súhlasím a iste sa ku mne pridajú všetky vnútornosti,“ vzalo si slovo tenké črevo. „Normálny tvor sa hýbe, každým krokom sa natriasa, masíruje celé vnútorné prostredie. Jasné že potom nefungujeme ako máme. On je na vine!“

„Hej, máte pravdu,“ zobrala si slovo ľavá ľadvina. „Ale nezišľi sme sa fňukať' a hľadať' vinníka našich problémov. Ten je nám všetkým jasný. Táto porada má byť' preventívne záchrannárska. Z jeho štýlu trampovania pre nás nikdy nevzišlo nič dobre! Po-

hyb by neuškodil, ale on sedí na búde a nasáva. Ďakujem črevám za podporu, ale na mexické vlny je ešte priskoro. Najprv práca, potom zábava.“

„Ešte máme faktickú poznámku,“ vmiesili sa do debaty oči. „Teraz trampuje internetom. Vrávi tomu facebôčik. Pletie sa trampom do diskusie, poučuje ich, machruje, až sa znechutene odhlásia. Tu sa cítí dôležitý, načo by chodil do lesa?“

„Viete čo povedal, keď sa ho na slezine pri debате o príhodách z trampu spýtali na jeho posledný výborný zážitok?“ zlost'ou sa zajakal žalúdok. „V bufete pri stanici údené kolená s chrenom a k tomu správne chladené pivo. Vraj tramp, pche. Ja ho naučím po kostole hvizdať! Celú noc sa prehadzoval od pálenia záhy.“

„Žalúdok umí a pridá!!!“ ozvalo sa z pléna.

„Nezdržujte prkotinami! Nebaví ma hrať sa na disidenta. Už je po polnoci a viete koľko alkoholu zas musím štiepiť?!“ vzdychla si pečeň.

„Asi ste nečítali celý moták. On sa nechystá na tramp do lesa. S nejakým glejtom chce chodiť po krčmách, v ktorých sa kedysi schádzali trampí na slezinách. Zmysel mi uniká, ale najväčšiu prácu si odmakajú vnuťnosť. Ak si náš milý páňko sadne na stoličku, tak do záverečnej ho od nej nikto neodlepí. A čo za tú dobu do seba naleje...“ posunula diskusia hovorkyňa ľadvín. „Nožičky sa budú len pohupovať pod stolom, ktorý sa bude prehýbať pod kríglami. Fuj, fuj, fuj!“

„A kde v krčme zoberieme molekuly kyslíku?“ prekrikujú sa červené krvinky. „Darmo potom beháme do pľúc. Tak ako vpravieva ten osadník, ktorí sa srandovne predstavuje že: –Starec Palec, Kovošrotu zamestnanec. Keď sa mu minú cigarety, pokrčí škatuľku a povie: –Kde nič nie je, tam ani cigáň nezoberie.“

„Pśś! Tuším šéfa opúšť'a boh spánku Hypnos. Prechádza z hlbokého spánku do fázy, v ktorej sa ľahko prebudí. Vždy pred uľahnutím sa nadlabe a potom to nervózne prehadzovanie. Zachráň sa kto môžešššš!“ varuje ľL.

„Ajajáj, panstvo si poplakalo? Chvíľu vás počúvam a čo zaznelo? Samé stony, pindy, kedy! V uvedenom poradí. Áno, bude chodiť na miesta, kde sa v meste schádzali trampí. Ak by bol skaut, chodil by po klubovniach. Iste vám neuniklo, že je tramp, tak navštívi pár slávnych krčiem. Nepoznáte súvislosti a hneď vynášate súd. Viete čo ho to stálo za námahu, aby práve jeho poverilo Trampské múzeum úlohou zdokumentovať a pozbierať artefakty pôsobenia kamarátov v meste? A to v čase, keď sa blíži gulaté výrocie vzniku trampingu? Veď to je veľká česť, že sa môžete toho zúčastniť! Kvôli vám nebude chodiť po cukrárniach. Ak je to pre dobrú vec, tak niečo vydržte!“

„Dovolíť si k tej česťi niečo poznamenať,“ nesmelo sa ozvalo pravé ucho. „Rado by som poopravilo tie súvislosti. Keďže pri rozhovore s predstaviteľom Trampského múzea bol telefón priložený na mne,

jasne som počulo, že tú námahu musel vynakladať kamarát z múzea. Predtým mu už trampovanie po krčmách viacerí odmietli, hodnú dobu argumentoval, agitoval, presviedčal a nakoniec prislúbil fľaštičku domácej pálenky, to zabralo.“

„Veď práve! Alkohol a posedenie s kamarátmi. To je jeho trampovanie. Ako šéf srdcovo cievneho systému sa prostredníctvom krvičky dostanem do každého kúta tela. Poznám detailne celkový stav a viem, že takéto trampovanie musíme zaraziť!“

„Nech žije srdce! Nech žije srdce!“

„Ďakujem za podporu, ale poďme k veci. Trampovať chce jeho duša a mozog by mal zvážiť momentálny stav organizmu. Krvné riečišťa sú ako kvapľová jaskyňa. Samé cholesterolové usadeniny, vápenaté nánosy, ktoré blokujú prietok. Krvinky frflú. Lietajú stále väčšou rýchlosťou, kľučkujú, narážajú do usadeninových plátov. Spočiatku mali z toho srandu, blbli, dokonca závodili, ale už nevládzu.“

„Je to jasné! Mozog, ale poďme k veci. Trampovať chce jeho duša a mozog by mal zvážiť momentálny stav organizmu. Krvné riečišťa sú ako kvapľová jaskyňa. Samé cholesterolové usadeniny, vápenaté nánosy, ktoré blokujú prietok. Krvinky frflú. Lietajú stále väčšou rýchlosťou, kľučkujú, narážajú do usadeninových plátov. Spočiatku mali z toho srandu, blbli, dokonca závodili, ale už nevládzu.“

„Výborne a ja, akože sa potná žľaza volám, zariaďim, že z neho potečie pot cícerkom. Bude moký ako ondatra. Každý si od neho odsadne a na ďalšiu misiu už nevyrazí.“

„Hip, hip hurá!“ zavelila ľavá ľadvina. „A to máme v zálohe, už osvedčené, hrubé črevo s konečníkom...“

Teraz prosím črevá o tú mexickú vlnu. Pff! Rozmnožovacieho parku sa to netýka! Len črevá.

A ideme všetci, do rytmu.

Zle - je, keď sa z trampa le-je! Zle - je, keď sa z trampa le-je!“

2. miesto v kategórii Próza oldspavců Vladimír Timo Vrana

DOPIS

Prišiel mi dopis
na svitku podzimního listí

Čekají mě tam
teplý čaj a studená rána

Srdečně mě zvou
do tance mlhavých závojů –
do galerie špinavých oken vagonu
– a do divadla západů, tam na obzoru

Nebojte, přijdu,
nenechám vás čekat do jara!

3.místo v kategorii Poezie do 23 let Iva Kawi Kapounová

PROJÍT PEKLEM

Inženýr Toufar byl podnikatelem velkého formátu. Inženýr Toufar vlastnil dva luxusní vozy, jachtu na francouzské riviéře a vilu v Jevanech.

Silně podnapilý inženýr Toufar stál ve svém reprezentativním obleku za tmy na mostě nad přehradou a zjevně se chystal skočit dolů.

„To bych na vašem místě nedělal“, ozvalo se náhle za Toufarem, který se lekl tak, že málem z mostu skutečně spadl. Pak se otočil a málem spadl znovu.

Stála před ním jakási temná postava a inženýr Toufar okamžitě pochopil, o koho se jedná. Ač založením ateista, pocházel inženýr Toufar z katolické rodiny a velmi dobře si pamatoval, co mu kdysi vyprávěla babička. Sebevražda je smrtelný hřích a sebevrah se dostane jedině do pekla.

No, a zástupce této instituce stál teď přímo před ním. A jako by přesně vypadl z babiččinych příběhů. Zelený klobouk i kamizola, přes rameno pytel a oděr kouře, který kolem sebe šířil, byl více než pekelný.

Belzebub jako z pohádky.

„Tak půjdeme, už je čas“, pravil pekelník a vytáhl nůl Toufara zpoza zábradlí na chodník. Ten se roztrášeně postavil, napřáhl ruku a zakoktal.

„Inž-že-nýr Ladis-slav Touf-far.“

„Čert,“ pekelník potřásl Toufarovi rukou a dodal:

„Pospěšme, voda už se bude vařit.“

Toufar se zapotácel. Takže babička měla skutečně pravdu. Vroucí voda v kotli.

Když byl Ladislav Toufar v pubertě a ještě ani zdaleka nebyl inženýrem, nabadala ho babička, aby spal s rukama na peřině, jinak že prý oslepne. Budoucí inženýr Toufar jí tehdy samozřejmě neposlechl a ve výsledku nakonec neoslepl, takže jejím radám a příběhům od té doby nijak zvlášť nevěřil. Ale teď viděl, že babička byla přece jenom moudrá žena. A na něj čeká pekelný kotel.

Přesto se vydal cestou rovnou za pekelníkem. Babička povídala, že peklu se utéci nedá a inženýr Toufar jí teď už věřil každé slovo.

Cesta do pekla byla vskutku zajímavá. Pekelník skákal ve tmě jako kamzík a inženýr Toufar v závěsu byl víc na zemi než na nohou. To vypadá na očistec, pomyslel si Toufar a snažil se s pekelníkem udržet krok. V očištění by rozhodně zůstat neměl, povídala babička.

Když Toufar doklopýtal za pekelníkem na jakési prostranství, uviděl oheň. Nad ním se houpal kotel. V kotli něco pobublávalo a kolem ohně se tyčilo mnoho temných stínů.

Inženýr Toufar nasucho polkl.

„Už jsem zpátky a někoho vedu“, zahlaholil pekelník a temné stíny kolem ohně se rozhybaly. Inženýr Toufar se roztrásl.

Stíny se metamorfovaly do temných postav obojího pohlaví.

Inženýr Toufar se začal silně potit.

Temné postavy obojího pohlaví cosi zahučely a pohnuly se směrem k příchozím.

Inženýr Toufar měl co dělat, aby udržel svěrače v poloze zavřeno.

Nejbližší postava podala Toufarovi plechový hrnek a pravila:

„Tumáš.“

Inženýr Toufar byl té noci již natolik dezorientovaný, že do sebe hrnek obrátil rovnou na ex.

Vzápětí se začal dávat a pochopil, že je opravdu v pekle. Pítí rozpáleného olova byl zcela evidentně jeden ze způsobů trestání hříšníků.

Na další způsoby trestání si už inženýr Toufar přesně nevzpomínal, jen si matně pamatoval na něco o rozpálených vidlicích, zaražených v pr... .

Inženýr Toufar si vzpomněl a při představě vidli požádal pro jistotu o další hrnek rozpáleného olova s přesvědčením, že ho to dodělá dřív, než ty vidle donesou.

Při druhém hrnku olova se kupodivu už ani tolik nedával a ten třetí mu dokonce přinesla čertice poměrně bujných tvarů. Inženýr Toufar se poprvé po dlouhé době usmál.

Když dopíjel ten třetí hrnek, začala být čertice čím dál bujnější a nenápadně postrkovala Toufara dál od ohně. Ostatní pekelníkům to bylo, kupodivu, úplně fuk. Inženýr Toufar se tedy nijak zvlášť nebránil a čertice ho během chvilky dostrkala až do svého hnízda. Když se Toufar naposledy ohlédl, uviděl, že ho v pekle skutečně nikdo nepostrádá. Všichni pekelníci seděli kolem ohně, tiše mručeli a občas usrkli trochu žhavého olova z plecháče.

To bylo ovšem to poslední, co inženýr Toufar z pekla uviděl. Čertice ho dotáhla do hnízda, přehodila přes oba jakousi plachtu a Toufar začal vidět rudě. Následně oranžově. Pak zase rudě. Ohnivá kola se Toufarovi honila v hlavě i před očima. Asi po dvou hodinách pozemského času všechno zčernalo.

Když Toufar zmizel od ohně, přisledl si k Čertovi Bidlo a vážně se ho zeptal:

„Ta zlitá troska je kdo?“

„Nějakej LáďaToufar. Chtěl skočit z mostu.“

„Z mostu?“

„No, z velkého. Uviděl jsem ho, když jsem šel do večerky pro rum.“

Bidlo se zamyslel a pak mu to došlo.

„Když si šel ..., takže si pro něj vlastně vůbec nedošel?“

„Nešlo to. Vypadal, že vážně skočí.“

Bidlo byl mírně rozezlen.

„Takže ty přitáhneš na potlach kravatáka v deliriu a ještě k tomu nedoneseš rum?“

„Tak trochu.“

„Fajn,“ pokračoval nakvašené Bidlo „takže až já budu snídat čaj bez rumu, tak ty si můžeš radostně vybarvit další políčko modrého života.“

Pak se rozhlédl a dodal:

„Někam zmizel. Jestli spadnul do přehrady, tak já ho z vody rozhodně tahat nebudu.“

Čert se usmál.

„Nespadnul. Odchytla ho Andula. Do rána se o něj starat nemusíme a skákat, počítám, už taky nikam nebude.“

Bidlo se zamyslel a přikývl.

Bývalý manžel Anduly, zvané též Matka pluku, byl rachitický abstinent a naprostý vůl. Dalo se s úspěchem předpokládat, že metrákový a silně rozjařený inženýr bude pro Andulu více než vítaná změna, kterou si bude vychutnávat v plné míře až do božího rána.

Inženýr Ladislav Toufar se malátně probudil ve chvíli, kdy ho do čela udeřila borová šiška. To ho velmi překvapilo, neboť v jeho vile v Jevanech žádné šišky ze stropu nikdy nepadaly. Když mu přes nechráněný obličej přeběhla myš, probudil se definitivně.

Právě svítalo a od ohniště byl cítit kouř z dohořívajících uhlíků. Toufar se otočil na druhou stranu, a tam uviděl spát jakousi rozcuchanou hlavu s vlasy plnými jehličí a listů.

Když se vymotal z propletence rukou a nohou, které ho obtáčely a zjevně patřily k rozcuchané hlavě, zjistil, že má na sobě pouze ponožky a kravatu. To mu přišlo jako velmi nepatřičné, proto vydoloval ze zmeti dek a plachet pozůstatky svého obleku, nasoukal se do nich a vyrazil směrem k ohništi, kde se právě ze země sbíral Čert.

Přesněji řečeno, mistr pekařský, Vendelín Vaňha, řečený Čert.

Když uviděl Toufara, usmál se.

„Tak co, inženýrskéj, jak je po ránu?“

Inženýr Toufar neodpověděl. Ne, že by mu snad chybělo dobré vychování, ale prostě Čerta nevnímal. Začaly se mu totiž vybavovat události několika posledních dnů.

Jeho společník ve firmě skončil a nějak mu to zapomněl sdělit. Na co ovšem nezapomněl, bylo vybrakování firemního účtu.

Jeho manželka se doma jaksi nevyskytovala. To by nebylo nic divného, kdyby doma nechyběly i veškeré šperky, cennosti a sbírka obrazů.

V bance mu chladně sdělili, že jeho firma dluží poměrně velkou sumu peněz. Když chtěl dát do zástavu svou jachtu, bylo mu ještě chladněji sděleno, že žádnou jachtu již nevlastní.

Když dojel v naprostém šoku domů, potkal ve dveřích fendáka, který mu zabavil všechno, co nestáčila sebrat manželka.

Ze schránky na něj vypadlo strohé rozhodnutí o zástavním právu na jeho vilu.

Na všech papírech se mísily podpisy jeho manžel-

ky s podpisy bývalého společníka, takže mu poměrně rychle došlo, kdo teď asi obývá jeho, momentálně již bývalou, jachtu na řivíře.

Pak už si jen vzpomněl, jak popadnul v baru několik láhví alkoholu, sednul do auta, na které mu fendák našťestí nepřišel, a rozhodnul se udělat se svým rázný konec.

No, a úplně poslední, na co si vzpomínal, byl jakýsi delirický sen o pekle, čertech, čertících a rozpaleném olovu.

„Ptám se, inženýrskéj, jak je po ránu.“

Toufar se probral z mrátkotných vzpomínek a podíval se na Čerta, který mu z nějakého důvodu přišel povědomý.

„Nevím.“

„Co nevíš?“

„Nevím, co tu dělám,“ odpověděl Toufar a v jeho hlase bylo cítit něco jako bezmoc.

Čert se usmál a začal inženýrovi, pomalu a v klidu popisovat události předchozího večera.

Když skončil, zůstal Toufar sedět u ohniště jako socha a oči se mu leskly.

Ze strnulosti ho vytrhl až zvukný hlas:

„Ládíku, kampak ses mi ztratil?“

Toufar se rozhlédl, jestli se v okolí nějaký Ládík zvedne, ale všichni spali jako dudci.

„Počítám, inženýrskéj, že volá na tebe.“

Toufar se podíval na šklebícího se Čerta.

„Na mě?“

„No, včera jste s Andulou zmizeli spolu, takže asi jo.“

„No tak, Ládíku, kdepak jsi?“

Toufar si konečně vzpomněl, co to bylo ráno za rozcuchanou hlavu a mírně pookřál. Navíc, jako slušně vychovaný člověk věděl, že od rozdělané práce se neutíká a následkům vlastního konání je třeba plně čelit.

Když se zvedal od ohně, aby své myšlenky převedl v čin, nahmatal v kapse jakýsi oblý tvar a vytáhl z ní placatku karamelově zbarvené tekutiny.

Prohlédl si jí, pak se podíval směrem, odkud se neslo volání jeho jména, a nakonec nechal placatku u ohniště. Čert se láhve okamžitě zmocnil, radostně ji potěžkal a jal se rozdělávat pod kotlíkem oheň.

Když se ze směru, kterým inženýr Toufar zmizel, začaly ozývat zvuky plné radosti, předstíral, že je hluchý.

„Bude tady na tom potlachu někdy chvíle klidu?“

K otázce se přidalo několik nadávek a ze spacáku se vyhrabal nabručený šerif Bidlo.

Čert, který zrovna přikládal pod kotlík, se ohlédl.

„To je Andula. Nejspíš učí inženýra zpívat osadní hymnu.“

Bidlo se vyděsil.

„To tady ten kravaták bude i večer na oheň?“

„Ano a ze samé radosti nám tu nechal pozdrav.“

Čert nalil z kotlíku do plecháče něco tekutiny a podstrčil hrnek přímo pod šerifův nos.

Bidlo nasál vůni pralinek, ústa se mu roztáhla od ucha k uchu a pravil:

„Že inženýra zdravím a večer mu drž místo vedle mě.“

Čert se rovněž usmál a podíval se směrem, ze kterého se před chvílí nesly zvuky radosti, a kde se momentálně a velmi specificky, třáslo křoví.

„Tatí, kdy už tam budeme?“

„A tatí, co tam budeme dělat?“

„A tatí, já mám žízeň.“

Inženýr Ladislav Toufar, řečený Inža, svíral pevně volant svého vozu a nenechal se nijak rozčítit.

„Ládíku, nech tatínka v klidu řídit, za chvíli už budeme na místě,“ tišila svého syna Andula Toufarová, kterou si už víc jak pět let nikdo nedovolil nazvat Matkou pluku.

„A mamí, jak je to ještě daleko?“

„A mamí, co tam budeme dělat?“

„A mamí, co je to vlastně ten potlach?“

Andula se chystala svému synovi již asi po dvacáté vysvětlit, co to ten potlach vlastně je, a co se na něm dělá, když se ozvalo dvojí táhlé zatroubení.

„A mamí, proč na tomhle mostě táta pokaždé zatroubí?“

3. místo v kategorii Próza oldpavců Petr Harmonika Soldát

PŘÍPITEK

Přít'ukl jsem si s Babím létem
skleničkou rosy ze džbánů.

Vážně už nejsem zvyklý
na pití takhle po ránu.

Celý den pletou se mi nohy
a také vidím dvojatě
Slunce mě pod oblohou
vede na zlatém špagátě.

V údolí vlaky hrajou na píšťaly
vítr je vlídný, mazlivý...
Je těžké pro tuláka
chodit po světě střizlivý.

3. místo v kategorii Poezie oldpavců Zdeněk Crischoť Ryšánek

NA ZÁVĚR...

...tohoto sborníčku se chci rozloučit se všemi příznivci Trapsavce jako jeho hlavní pořadatelka a předat žezlo Hafranovi, který fakticky už několik posledních ročníků odvádí větší kus práce, než by se snad mohlo zdát. Jak mi nedávno řekl – těch rekordních 15 let pořadatelství už mi nikdo neodpáře. Za sebe musím říct, že změna přichází právě včas na to, abych neměla pocit, že už mi to přerůstá přes hlavu a že už soutěži nemám co nabídnout...

A tak to má být – po čase každý pořadatel určitě zjistil, že to co mohl, už udělal a jen udržuje zavedený stav. To je ta pravá chvíle na novou krev, nové nápady a novou energii.

Pořadatelství se po dlouhých letech přesouvá z Prahy do Plzně a já Hafranovi

a jeho týmu přeju, aby si své pořadatelství užil aspoň tak, jako se to povedlo mě.

Toto je také dobrá příležitost k tomu, abych poděkovala všem těm, kteří

kdy v průběhu těch let přiložili ruku ke skvělému společnému dílu, jakým tato soutěž je – a doufám, že ještě dlouho bude.

Je to také výzva, abyste každý z vás propagoval naši soutěž, protože i ta už je – se svým 40. ročníkem – tradiční součástí českého trampinku. A to nemluvím o tom, že je pravděpodobně i nejobesílanější českou literární soutěží vůbec.

Navíc soutěží, kterou pořádají neplacení dobrovolníci ve svém volném čase, bez jakýchkoliv státních či snad evropských dotací – prostě jen tak, protože je to dobrá věc. Jsou vás desítky, kteří přispíváte k tomu,

že Trapsavec žije, a proto je velká naděje, že nám ten Trapsavec, ještě dlouho vydrží!

Draculea

40. TRAPSAVEC 2014

Sborník 40. ročníku trampské literární soutěže
Ilustrace na obálce i uvnitř: Eva Obůrková – Šklíba
Grafická úprava a obálka: Iva Spurná – Draculea
Vytiskl: Vít Obůrka

Pro vnitřní potřebu trampské soutěže Trapsavec.

Vydání první.

NEPRODEJNÉ!

Fotografie letošních vítězů. Ti, které tu nenajdete, nám fotografii neposkytli.

Jan Valeš
– Jeňýk

Iva Kapounová
– Kawi

Jiří Pachel

Katarína Túlavá
Jackie Mezeiová

Eva
Doudová

Miroslav Marusjak
– Miky

Marek Kysilka
– Fenik

Zdeněk Crisshot
Ryšánek

Peter Joko
Jokl

Renáta Trenky
Nová

Petr Doležal
– Dollyk

Ján Šupák
Nôžka

Miroslav Wandri
Neuvirt

Eva Evelína
Koubová

Miroslav Kazatel
Novák

Vladimír Timo
Vrana

Petr Harmonika
Soldát

Pavla Pavlíš
Slepičková